

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

**EKONOMICKÁ FAKULTA
KATEDRA ÚČETNICTVÍ A FINANČÍ**

Studijní program: 6208 B Ekonomika a management

Studijní obor: Účetnictví a finanční řízení podniku

**Problematika evidence, účtování a výpočtu odpisů
dlouhodobého majetku v účetním softwaru**

Vedoucí bakalářské práce:
Ing. Marie Vejsadová Dryjová

Autor:
Lenka Kubíková

2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Lenka KUBÍKOVÁ**
Osobní číslo: **E08467**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**
Název tématu: **Problematika evidence, účtování a výpočtu odpisů
dlouhodobého majetku v účetním softwaru**
Zadávající katedra: **Katedra účetnictví a financí**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Cílem bakalářské práce je posoudit, zda účetní software Helios Green poskytuje dostatečné zázemí pro sledování majetku u vybraného podnikatelského subjektu a zda výstupy, které je daný software schopen zajistit, odpovídají informačním potřebám podniku.

Osnova:

1. Úvod
2. Obecné vymezení majetku
3. Pořízení, ocenění a vyřazení majetku
4. Metody odepisování
5. Charakteristika vybraného podnikatelského subjektu
6. Evidence a účtování o majetku a výpočet odpisů v účetním softwaru
7. Výstupy ze softwaru a případná doporučení
8. Závěr
9. Přílohy
10. Seznam literatury

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: 30 - 40 stran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

Valouch, P., Účetní a daňové odpisy 2010, Praha: Grada, 2010. 138 s.
ISBN: 978-80-247-3201-5

Prudký, P., Lošťák, M., Hmotný a nehmotný majetek v praxi 2009, Praha:
ANAG, 2009. 271 s. ISBN: 978-80-7263-515-3

Ryneš, P., Podvojně účetnictví a účetní závěrka, Olomouc: ANAG, 2009.
974 s. ISBN 978-80-7263-503-0

Kolektiv autorů, Účetnictví podnikatelů 2009, Praha: ASPI, a. s., 2009.
634 s. ISBN 978-80-7357-419-2

Šoljaková, L., Král, B., Fibírová, J., Wagner, J., Slovník účetních pojmů,
Praha: ASPI, a. s., 2006. 314 s. ISBN 80-7357-197-8

Kolektiv autorů, Účetní souvztažnosti 2008-2009, Praha: ASPI, a. s.,
2008. 378 s. ISBN 978-80-7357-338-6

Kovanicová, D., Abeceda účetních znalostí pro každého, Praha: Polygon,
2007. 416 s. ISBN 978-80-7273-143-5

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

Vyhláška Ministerstva financí č. 500/2002 Sb.

České účetní standardy pro podnikatele

Zákon č. 568/1992 Sb., o daních z příjmů

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Marie Vejsadová**
Katedra účetnictví a financí

Datum zadání bakalářské práce: **1. března 2010**

Termín odevzdání bakalářské práce: **15. dubna 2011**

prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc., prof.h.c.
děkanka
JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (1)
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Milan Jílek, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 1. března 2010

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění, souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 15. 4. 2011

.....
Podpis

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí práce Ing. Marii Vejsadové Dryjové za cenné připomínky a odborné rady při zpracování této bakalářské práce. Dále děkuji zaměstnancům firmy 1. SČV, a. s. za poskytnuté informace a konzultace.

Obsah

1	Úvod	3
2	Literární přehled.....	4
2.1	Obecné vymezení majetku.....	4
2.2	Legislativa.....	5
2.3	Účetní pohled na dlouhodobý majetek	6
2.4	Daňový pohled na dlouhodobý majetek	8
2.5	Pořízení, ocenění a vyřazení majetku	11
2.5.1	Pořízení dlouhodobého majetku	11
2.5.2	Oceňování dlouhodobého majetku	13
2.5.3	Uvedení majetku do užívání a zařazení do aktiv	14
2.5.4	Vyřazení majetku	15
2.6	Metody odpisování hmotného majetku.....	16
2.6.1	Daňové odpisování hmotného majetku.....	17
2.6.2	Účetní odpisování hmotného majetku	18
2.7	Metody odpisování nehmotného majetku.....	20
2.7.1	Daňové odpisování nehmotného majetku.....	20
2.7.2	Účetní odpisování nehmotného majetku.....	21
2.8	Evidence dlouhodobého majetku.....	21
3	Metodický postup.....	23
4	Charakteristika vybraného podnikatelského subjektu	25
4.1	Vznik společnosti.....	25
4.2	Předmět činnosti	25
5	Praktická část.....	26
5.1	Charakteristika software	26
5.1.1	Základní pojmy	26
5.1.2	Přístupová práva	27
5.1.3	Ovládání programu	27
5.2	Nastavení číselníků	27
5.2.1	Evidenční skupina.....	28
5.3	Pořízení majetku	29

5.4	Zařazovací protokol	30
5.5	Karta IM.....	34
5.6	Změna umístění majetku.....	35
5.7	Vyřazovací protokol.....	36
5.8	Výpočet odpisů v účetním software.....	36
5.8.1	Měsíční zpracování účetních odpisů.....	37
5.8.2	Roční zpracování daňových odpisů	38
5.8.3	Roční uzávěrka	39
5.9	Testování výpočtu odpisů	39
5.10	Technické zhodnocení.....	41
5.11	Majetek v operativní evidenci – podrozvahové účty	42
5.12	Najatý majetek	42
5.12.1	Finanční leasing	42
5.12.2	Operativní leasing	43
5.13	Výstupy ze software.....	44
5.13.1	Inventarizace majetku	44
5.13.2	Testování sestav	45
6	Závěr	48
7	Summary.....	52
8	Seznam literatury.....	53

1 Úvod

Každý podnik potřebuje pro svoji činnost základní vybavení, které používá několik let. Jedná se zejména o výrobní zařízení, kancelářské vybavení, výpočetní techniku, budovy, které představují hmotný majetek. Pro zpracování většiny účetních, administrativních, ale i technických operací používá podnik software, který reprezentuje nehmotný majetek. Při nákupu majetku je jednorázově vynaložen peněžní výdaj, ale pořizovací cena vstupuje do nákladů po několika účetních obdobích formou odpisu majetku. Dlouhodobý majetek patří mezi nejvýznamnější a nejméně likvidní složku aktiv. Pro evidenci majetku v podniku je důležité stanovení určitých pravidel a postupů. Podnik proto sestavuje vnitřní účetní směrnici, kde je stanoven způsob pořízení majetku, jeho oceňování, metody odpisování z pohledu účetního i daňového, způsoby vyřazení a postupy inventarizace majetku.

Cílem bakalářské práce je posoudit, zda účetní software Helios Green poskytuje dostatečné zázemí pro sledování majetku u vybraného podnikatelského subjektu a zda výstupy, které je daný software schopen zajistit, odpovídají informačním potřebám podniku.

V teoretické části je obecně vymezen majetek, zobrazen účetní a daňový pohled na dlouhodobý majetek. Jsou popsány způsoby pořízení, ocenění, vyřazení hmotného a nehmotného majetku a účetní a daňové metody odpisování majetku. Vzhledem k rozsáhlosti dlouhodobého majetku není řešen dlouhodobý finanční majetek. Zdroje informací pro zpracování teoretické části jsou čerpány převážně z odborné literatury. Praktická část je zaměřena na zobrazení postupů evidence dlouhodobého majetku v účetním software Helios Green ve vybrané organizaci, postup účtování jednotlivých účetních operací spojených s touto evidencí v uvedeném software. Je zpracován proces tvorby, výpočtu a účtování odpisů v modulu Majetek a porovnán vlastní výpočet odpisů a výpočet odpisů z Helios Green u vybraného majetku. Jsou analyzovány výstupy ze software a navrženy postupy pro zjednodušení a zpřehlednění práce v modulu Majetek.

2 Literární přehled

2.1 Obecné vymezení majetku

Dlouhodobý majetek představuje jednu z nejdůležitějších složek aktiv každé účetní jednotky. Z pohledu jeho účetní a daňové správy představuje objemově významný souhrn činností, které zahrnují nejen oblast správného vymezení a ocenění majetku, ale i otázku možného promítnutí nákladů spojených s jeho pořízením do výsledku hospodaření, respektive do základu daně z příjmů. (Chalupa, 2011).

Firma pořizuje ke své podnikatelské činnosti majetek, který spotřebuje buď jednorázově nebo který používá několik let. Z hlediska postavení aktiv v provozním cyklu podniku se rozlišují:

- a) **stálá aktiva** – předávají svou hodnotu do hodnoty vyráběné produkce postupně, nespotřebovávají se najednou, ale opotřebovávají se postupně během doby životnosti a poskytují tak ekonomický prospěch dlouhodobě,
- b) **oběžná aktiva** - mění svoji původní podobu hned několikrát v průběhu jednoho provozního cyklu. (Marek, 2006)

Veškerý majetek slouží podniku k dosažení jeho hospodářských cílů. Aktiva podniku neboli jaký majetek podnik vlastní a čím je tento majetek financován (pasiva podniku) je uspořádán v rozvaze. Rozvaha je základním účetním výkazem, který podává informace o finanční pozici účetní jednotky. V rozvaze jsou položky jednotlivých aktiv uspořádány podle likvidnosti majetku, od nejméně likvidních po nejlikvidnější majetek. Likvidnost majetku znamená schopnost majetku přeměnit se na peněžní prostředky. Nejlikvidnější jsou samotné peníze, naopak nejméně likvidní je dlouhodobý majetek. V příloze 1 vyhlášky č. 500/2002 Sb. (dále prováděcí vyhláška) jsou uvedeny jednotlivé položky dlouhodobého majetku tak, jak mají být uspořádány a označovány v rozvaze. Postavení dlouhodobého majetku v rozvaze formou obecného schématu rozvahy v T-formě je zobrazeno v příloze 1.

Jednotlivé položky dlouhodobého majetku obsahově vymezuje prováděcí vyhláška v hlavě II v § 6 - §8. Čermáková (2008) uvádí, že stálá aktiva v účetnictví označujeme jako Dlouhodobý majetek. Jsou evidována v účetní třídě 0 – Dlouhodobý majetek.

Hlavním rysem tohoto majetku je:

- **stálost** – neměnnost věcné podoby a podstaty (zůstává stejný, příp. se opotřebovává),
- **úbytek hodnoty**, který se vyjadřuje odpisem (některé složky majetku s postupujícím časem neztrácejí hodnotu, ale naopak ji získávají – např. sbírky),
- **dlouhodobost používání** (většinou se užívá déle než 1 rok),
- **vyšší vstupní cena**, která je daná platnými předpisy,
- **použití pro výkon podnikových činností.** (Čermáková, 2008)

2.2 Legislativa

Z hlediska legislativy je dlouhodobý majetek upraven především zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, vyhláškou č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb. (dále jen prováděcí vyhláška), Českými účetními standardy pro podnikatele – ČÚS pro podnikatele č. 013 Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a č. 014 Dlouhodobý finanční majetek a zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

Z uvedených norem je patrné, že pohled na dlouhodobý majetek je dvojí: účetní a daňový. Pro věrné a poctivé zobrazení účetnictví je nutné sledovat majetek především dle zákona o účetnictví a pro účely zjištění základu daně z příjmů je však nutné upravit zjištěný výsledek hospodaření o rozdíl účetních a daňových odpisů a majetek evidovat v souladu se zákonem o daních z příjmů.

2.3 Účetní pohled na dlouhodobý majetek

Podle doby použitelnosti členíme:

- a) dlouhodobý – doba použitelnosti je delší než jeden rok
- b) krátkodobý – doba použitelnosti je kratší než jeden rok

(§ 19 odst. 7 zákona 563/1991 Sb., o účetnictví)

Dlouhodobý znamená, že majetek má být v podniku držen dlouhodobě, tj. více než 12 měsíců po sobě jdoucích, nebo déle než jeden běžný produkční cyklus. Ve spojení s dlouhodobým majetkem je vymezena doba použitelnosti jako doba, po kterou je majetek využitelný pro současnou činnost nebo uchovatelný pro další činnosti nebo může sloužit jako podklad nebo součást zdokonalovaných nebo jiných postupů a řešení včetně doby ověřování nehmotných výsledků. (Kolektiv autorů, 2009)

Podle povahy se dlouhodobý majetek člení:

- a) dlouhodobý nehmotný majetek
- b) dlouhodobý hmotný majetek – dále se člení na odepisovaný a neodepisovaný
- c) dlouhodobý finanční majetek. (Vyhláška č. 500/2002 Sb.)

Lze sem zařadit i tzv. investice (nedokončený dlouhodobý majetek) – práva a věci, které podnik nabývá až do okamžiku jejich uvedení do užívání. Po uvedení do provozu se investice stává dlouhodobým hmotným majetkem nebo nehmotným dlouhodobým majetkem. (Čermáková, 2008)

Dlouhodobý nehmotný majetek

Doba použitelnosti tohoto majetku je delší než 1 rok a výši ocenění určuje účetní jednotka (s výjimkou goodwillu, povolenek na emise a preferenčních limitů) sama ve vnitropodnikové směrnici s ohledem na splnění povinnosti stanovené zákonem o účetnictví, zejména respektováním principu významnosti a věrného a poctivého zobrazení majetku. (Valouch, 2010)

- **Zřizovací výdaje – účet 011**, vznikají při založení podniku, jsou to zejména soudní a notářské poplatky, vyúčtování služebních cest, odměny za zprostředkování a poradenské služby a nájemné.
- **Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje – účet 012**, patří sem např. receptury, projekty nebo technologické postupy výroby.
- **Software – účet 013**, tj. programové vybavení prostředků výpočetní techniky, a to pouze, že byl naprogramován pro vlastní použití nebo pro opakovaný prodej, nebo byl nakoupen samostatně, nikoli jako součást nakoupeného hardware.
- **Ocenitelná práva – účet 014**, licence, patenty, ochranné známky. Patří sem jak ocenitelná práva, která účetní jednotka nakoupila, tak i která sama vytvořila a prodává. (Čermáková, 2008)
- **Goodwill – účet 015**
- **Jiný dlouhodobý majetek**
 - Povolenny na emise bez ohledu na výši ocenění – účet 019
 - Preferenční limity bez ohledu na výši ocenění – účet 019

Dlouhodobý hmotný majetek

V § 7 prováděcí vyhlášky se uvádí jako majetek:

Odepisovaný

- **Stavby – účet 021**, stavby včetně budov, otvírky lomů, pískoven a hlinišť, technické rekultivace, byty a nebytové prostory bez ohledu na výši ocenění a dobu použitelnosti.
- **Samostatné movité věci a soubory movitých věcí – účet 022**, stroje, zařízení, dopravní prostředky, evidují se zde i předměty z drahých kovů bez ohledu na výši ocenění.
- **Pěstitelské celky trvalých porostů – účet 025**, vinice, chmelnice, ovocné sady.

- **Dospělá zvířata a jejich skupiny – účet 026**, základní stádo a tažná zvířata bez ohledu na výši ocenění.
- **Jiný dlouhodobý majetek – účet 029**

Neodepisovaný

- **Pozemky - účet 031**, bez ohledu na výši ocenění, pokud nejsou zbožím.
- **Umělecká díla a sbírky – účet 032**, výtvarná díla a umělecké předměty, pokud nejsou součástí stavebních objektů.

Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek (účet 051) a poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek (účet 052) - poskytnuté krátkodobé a dlouhodobé zálohy poskytnuté na pořízení dlouhodobého nehmotného majetku.

Drobný dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek

V minulosti se tento majetek evidoval v majetkové položce. Nyní se tento majetek nevymezuje a platí, že pokud je ocenění nižší, než je hranice určená účetní jednotkou, považuje se za drobný nehmotný majetek nebo drobný hmotný majetek a je účtován do spotřeby v případě drobného nehmotného majetku na účet 518 a v případě drobného hmotného se účtuje jako o zásobách na účet 501.

O tomto majetku se sice účtuje do nákladů, ale účetní jednotka ve vnitropodnikové směrnici určí cenové limity, od kterých bude majetek evidovat v operativní evidenci na podrozvahových účtech. Tento majetek je ve vlastnictví účetní jednotky a je nutné ho inventarizovat.

2.4 Daňový pohled na dlouhodobý majetek

V České republice je nutné evidenci a výpočet odpisů dlouhodobého majetku přizpůsobit zákonu o daních z příjmů. Pohled z hlediska této daně není úplně shodný s účetním.

V zákoně není přímo definován pojem dlouhodobý majetek, ale z definice pojmů to lze dovodit.

Hmotný majetek

vymezuje zákon o daních z příjmů v § 26 odst. 2 a rozumí se jím:

- a) samostatné movité věci, popřípadě soubory movitých věcí se samostatným technicko-ekonomickým určením, jejichž vstupní cena (§29) je vyšší než 40 000 Kč a mají provozně-technické funkce delší než jeden rok,
 - Tyto podmínky musí být splněny současně, jinak se jedná o drobný hmotný majetek (záleží na účetní jednotce, jakou hranici si stanoví ve vnitropodnikové směrnici) nebo o spotřební materiál a účtují se přímo do nákladů.
- b) budovy, domy a byty nebo nebytové prostory vymezené jako jednotky zvláštním předpisem,
 - Hmotným majetkem jsou vždy, bez ohledu na dobu použitelnosti a na výši vstupní ceny. V případě pořízení za účelem prodeje nebo v případě, že daňový subjekt má v předmětu činnosti nákup a prodej nemovitostí, nejedná se o hmotný majetek, ale o zásoby. (Prudký, Lošťák, 2009)
- c) stavby, s výjimkou
 1. provozních důlních děl,
 2. drobných staveb na pozemcích určených k plnění funkcí lesa, sloužících k zajišťování provozu lesních školek nebo k provozování myslivosti, pokud jejich zastavěná plocha nepřesahuje 30 m² a výšku 5 m,
 3. oplocení sloužícího k zajišťování lesní výroby a myslivosti, které je drobnou stavbou,
 - Hmotným majetkem jsou vždy, bez ohledu na dobu použitelnosti a na výši vstupní ceny.

- d) pěstitelské celky trvalých porostů s dobou plodnosti delší než tři roky,
- e) dospělá zvířata a jejich skupiny, jejichž vstupní cena (§29) je vyšší než 40 000 Kč,
- f) jiný majetek
 - technické zhodnocení a výdaje na otvírky nových lomů, pískoven a hlinišť, pokud nezvyšuje vstupní a zůstatkovou cenu hmotného majetku, s výjimkou uvedenou v §29 odst. 1 písm. f,
 - technické rekultivace, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak, výdaje hrazené nájemcem, které podle zvláštních předpisů nebo podle daňové evidence tvoří součást ocenění hmotného majetku pronajatého formou finančního pronájmu s následnou koupí najatého hmotného majetku, a které v úhrnu se sjednanou kupní cenou ve smlouvě převyšují u movitého majetku hodnotu 40 000 Kč.

Nehmotný majetek

Za nehmotný majetek jsou podle zákona o daních z příjmů v § 32a odst. 1 považovány:

- a) zřizovací výdaje
- b) nehmotné výsledky výzkumu a vývoje
- c) software
- d) ocenitelná práva
- e) jiný majetek

Tento majetek musí být nabyt úplatně, vkladem společníka nebo tichého společníka nebo člena družstva, přeměnou, darováním nebo zděděním, anebo vytvořen vlastní činností za účelem obchodování s ním nebo k jeho opakovanému poskytování, zároveň vstupní cena musí být vyšší než 60 000 Kč a doba použitelnosti delší než jeden rok.

2.5 Pořízení, ocenění a vyřazení majetku

2.5.1 Pořízení dlouhodobého majetku

Pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku je podle Ryneše (2009) možné několika způsoby:

- a) koupí (nákup u dodavatele - v prodejně, od prodejce, od privátní osoby)
 - za hotové
 - na fakturu (bezhotovostně)
- b) vytvořením vlastní činností
 - účetní jednotka zpravidla založí zakázku, na niž sleduje veškeré náklady účtované běžným způsobem v účtové třídě 5, následně nejpozději k rozvahovému dni se tyto náklady aktivují prostřednictvím účtů 623 Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku nebo 624 Aktivace dlouhodobého hmotného majetku na účty 041 nebo 042
- c) nabytím práv k výsledkům duševní a tvořivé činnosti
- d) darováním
- e) vkladem dlouhodobého majetku od jiné osoby, např. nepeněžité vklady do obchodních společností při zvyšování základního kapitálu nebo při přeměnách podle obchodního zákoníku
- f) bezúplatným převodem
 - např. dotace je bezúplatným plněním ze státního rozpočtu, ze státních fondů, z rozpočtu územních samosprávných celků, ale i z prostředků z Evropské unie na stanovený účel. Pořizovací cena nebo vlastní náklady se o částku této dotace snižuje. Dotace může být i ve stoprocentní výši pořizovací ceny, potom bude tento dlouhodobý majetek evidován na podrozvahových účtech, bude inventarizován a na inventární kartě bude poznámka o výši dotace.
- g) převodem z osobního vlastnictví do obchodního majetku individuálního podnikatele.

Tabulka 1: Zaúčtování pořízení dlouhodobého majetku

Text	MD	D
Faktura dodavatelská za dlouhodobý majetek	041, 042	321
Faktura dodavatelská za dopravu dlouhodobého majetku	041, 042	321
Faktura dodavatelská za montáž, instalaci	041, 042	321
Clo při dovozu dlouhodobého majetku	041,042	379
Vnitřní doklad (vnitropodniková faktura) za dlouhodobý majetek provedený ve vlastní režii	041, 042	623, 624
Vnitřní doklad (vnitropodniková faktura) za přepravné, související s pořízením dlouhodobého majetku, provedené ve vlastní režii	041, 042	622
Nevyfakturované dodávky dlouhodobého majetku při uzavírání účetních knih	041,042	389
Bezúplatné nabytí dlouhodobého majetku v reprodukční pořizovací ceně	041, 042	413
Použití dotace na pořízení dlouhodobého majetku (investiční dotace) – snížení pořizovací ceny o dotaci	346,347	041,042
Technické zhodnocení dlouhodobého majetku	041, 042	321

Zdroj: Jindrák (2011)

Technické zhodnocení

Technické zhodnocení zvyšuje vstupní cenu dlouhodobého majetku. Není věcně vymezeno účetními předpisy, ale především zákonem o daních z příjmů.

U hmotného majetku se rozumí technickým zhodnocením výdaje na dokončené nástavby, přístavby a stavební úpravy, rekonstrukce a modernizace převyšující částku 40 000 Kč. Rekonstrukce znamená takové zásahy, které mají za následek změnu účelu a technických parametrů na majetku. Modernizace je rozšíření vybavenosti nebo použitelnosti majetku.

Technické zhodnocení může být účtováno samostatně jako dlouhodobý nehmotný nebo hmotný majetek (účetní jednotka není vlastníkem majetku, ale má souhlas vlastníka, že může o tomto zhodnocení účtovat), nebo zvyšuje pořizovací cenu příslušného (technicky) zhodnocovaného dlouhodobého majetku. V takovém případě je nutno upravit odpisový plán příslušného odpisovaného dlouhodobého majetku. (Kolektiv autorů, 2009)

2.5.2 Oceňování dlouhodobého majetku

Z hlediska výpočtu účetních a daňových odpisů je nutné správně určit hodnotu majetku, z níž bude postupně odpisován, a také okamžik, ke kterému se hmotný nebo nehmotný majetek skutečně stává dlouhodobým nehmotným a dlouhodobým hmotným majetkem. Tento okamžik je velmi důležitý, neboť jím začíná doba účetního či daňového odpisování. (Prudký, Lošťák, 2009)

Pořizovací cena

Cena, za kterou byl majetek pořízen a náklady, které souvisejí s pořízením. Používá se u majetku pořízeného za úplatu, jde o nejčastější formu vstupní ceny.

Pořizování dlouhodobého majetku a technického zhodnocení se prvotně eviduje na tzv. kalkulačních účtech: 041 Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku

042 Pořízení dlouhodobého hmotného majetku

Tento tzv. kalkulační účet zachycuje jednak cenu, za kterou bylo aktivum pořízeno, ale i veškeré náklady, které s jeho pořízením souvisejí. V souvislosti s cenovými předpisy se do pořizovací ceny zahrnuje také daň z přidané hodnoty (dále jen DPH) u neplátců DPH nebo u plátců DPH, kterou není možno na vstupu nárokovat, a dále také spotřební daň a clo. Přesná specifikace nákladů souvisejících s pořízením je vymezena prováděcí vyhláškou. Mezi tyto vedlejší pořizovací náklady lze zahrnout montáž, dopravu, úroky z úvěrů a půjček (pokud o tom rozhodne účetní jednotka, většinou bývá stanoveno ve vnitropodnikové směrnici), zařízení staveniště atd. Do pořizovací ceny však nelze zahrnout

smluvní pokuty a úroky z prodlení, náklady na opravy a udržování, daň z převodu nemovitostí, kurzové rozdíly atd. (Ryneš, 2009)

Vlastní náklady

Toto ocenění se používá u majetku pořízeného ve vlastní režii. Jedná se o přímé náklady vynaložené na výrobu nebo jinou činnost (materiál, mzdy) a nepřímé náklady, které se vztahují k výrobě nebo jiné činnosti. Předpokládá se, že vlastní náklady v sobě obsahují veškeré vedlejší pořizovací náklady. U majetku pořízeného ve vlastní režii nepřipadají v úvahu operace s DPH. Do vlastních nákladů se v žádném případě nesmí zahrnout zisk a u daňového subjektu – fyzické osoby ani hodnota vlastní práce. (Prudký, Lošťák, 2009)

Reprodukční pořizovací cena

Používá se k ocenění majetku nabytého darováním, vkladem do společnosti, nově zjištěný majetek, např. při inventarizaci jako přebytek. Jedná se o cenu, za kterou by byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje. Reprodukční pořizovací cena se stanoví podle zákona o oceňování majetku. Nejobjektivnější je stanovení této ceny soudním znalcem.

2.5.3 Uvedení majetku do užívání a zařazení do aktiv

Tak jak již bylo uvedeno, prvotní zachycení pořízení majetku je evidováno na účtech Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek (účet 041) a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek (účet 042). Představuje pořizovaný majetek od počátku pořizování až do okamžiku jeho „uvedení do stavu způsobilého k užívání“. Tímto stavem se rozumí dokončení pořizovaného majetku tak, aby byl nejen plně funkční, ale současně aby byly splněny všechny právní náležitosti (autorská práva, náležitosti technicko-technologického charakteru, např. předpisy z oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci apod.). (Kolektiv autorů, 2009). Pokud se pořizuje majetek, u kterého nevznikají další související náklady, nemusí se účtovat přes tyto kalkulační účty, ale ihned účtovat na účty v účtové skupině 01

nebo 02. Uvedením do užívání se tedy rozumí zabezpečení všech technických funkcí potřebných k užívání.

Tabulka 2: Účtování o zařazení dlouhodobého majetku

Text	MD	D
Zařazení DHM	02x	042
Zařazení DNM	01x	041

Zdroj: Jindrák (2011)

2.5.4 Vyřazení majetku

Důvod vyřazení dlouhodobého majetku může být různý:

- prodej
- bezúplatný převod (darování)
- likvidace v důsledku opotřebení
- manka nebo škody
- převedení jako podílu do jiné obchodní společnosti
- převedení do osobního majetku podnikatele – fyzické osoby

Vyřazení se provádí na základě řádně doloženého vyřazovacího protokolu. U vyřazovaného majetku je nutno zjistit, zda tento majetek byl již plně odepsán nebo zda vykazuje zůstatkovou cenu. V tomto případě se provádí doučtování zůstatkové ceny na příslušný účet podle důvodu vyřazení majetku a poté zaúčtování vyřazení majetku.

Tabulka 3: Účtování dodatečného odpisu

Důvod vyřazení	MD	D
Likvidace – opotřebení (zůstatková cena 0 Kč)	-	-
Likvidace - opotřebení (zůstatková cena > 0 Kč)	551	07x, 08x
Úplatný převod - prodej	541	07x, 08x
Bezúplatný převod – dar	543	07x, 08x
Manka a škody	549, 582	07x, 08x
Přeřazení z podnikání do osobního vlastnictví	491	07x, 08x
Vklad do společnosti	367	07x, 08x
Stavební objekt nebo jeho část likvidovaný v důsledku stavby: pořizovací cena		021
oprávky	081	
zůstatková cena	042	
Vyřazení	07x, 08x	01x, 02x

Zdroj: Jindrák (2011)

2.6 Metody odpisování hmotného majetku

Obecně lze odpis vymežit jako trvalé snížení hodnoty aktiva či pasiva. Pokud jde o dlouhodobý majetek, odpis plní především funkci nákladovou. Na základě zvolené metody odepisování dochází k postupnému a systematickému zahrnutí pořizovací ceny do nákladů. Pořizovací cena vstupuje do nákladů po několik účetních období, tím dochází k postupnému snižování výše dlouhodobého majetku v aktivech. Rozdílem pořizovací ceny a kumulované částky opravek dostaneme zůstatkovou cenu. Tato cena by měla představovat reálné ocenění dlouhodobého majetku, tzn. odpis má funkci oceňovací. Další funkcí je funkce sřádací, kdy odpisy představují akumulaci peněžních prostředků na reprodukci dlouhodobého majetku. Odpisy patří mezi interní zdroj financování podnikových investic, který je obvykle nazýván samofinancováním. Nepatří mezi náklady, se kterými je současně

vynaložen peněžní výdaj. Peněžní výdaj je realizován jednorázově při pořízení dlouhodobého majetku, pokud je tedy pořízen dodavatelským způsobem. Podnik při kalkulaci svého výrobku nebo služby zahrnuje náklady ve formě odpisů do ceny. Následně se ve výnosech podniku objeví realizované odpisy, které se mohou použít na reprodukci majetku.

Podle Marka (2008) mohou odpisy průběh opotřebení majetku vyjádřit pouze přibližně, to se týká především morálního opotřebení majetku. Skutečné, reálné opotřebení fyzické i morální je velice individuální. Závisí na kategorii dlouhodobého majetku (zda se jedná o stroj či budovu), na způsobu jeho využití ve výrobním procesu, na stupni technického pokroku. Proto je nezbytné odpisy odvozovat nikoliv od fyzické životnosti, ale od jeho ekonomické životnosti, která má respektovat fyzické i morální opotřebení dlouhodobého majetku. Nejreálnější celkové opotřebení mají za cíl především účetní odpisy. Daňové odpisy jsou spíše nástrojem finanční politiky státu, které méně reflektují konkrétní reprodukční procesy v podniku a silně ovlivňují investiční aktivity podniku.

2.6.1 Daňové odpisování hmotného majetku

Do konce roku 1992 byly používány jen daňové odpisy. Odpisová politika se změnila od 1. 1. 1993, kdy kromě daňových odpisů existují i účetní odpisy stanovené zákonem o účetnictví. Podle Valoucha (2010) se postupuje z hlediska daňových odpisů zejména podle § 26-33 zákona o daních z příjmů. Uplatňování daňových odpisů jako položky, která snižuje základ daně z příjmů, není povinností, ale pouze právem poplatníků daně z příjmů. Závisí to čistě na rozhodnutí podnikatelského subjektu. Daňové odepisování lze také kdykoli přerušit (poplatník se ocitne v daňové ztrátě). Při dalším pokračování je nutné plynule navázat na předchozí postup odpisování, jakoby k přerušení vůbec nedošlo. Nelze měnit způsob odepisování. Daňové odpisy nelze uplatnit u fyzických osob, které uplatňují výdaje jako procento zdanitelných příjmů.

Při odepisování hmotného majetku zatřídí poplatník hmotný majetek v prvním roce odpisování do příslušné odpisové skupiny podle přílohy č. 1 zákona o dani z příjmů. Každé odpisové skupině je přiřazena minimální doba odpisování. Na počátku odpisování se také stanoví metoda odpisování, kterou si stanoví podnikatelský subjekt sám. Z hlediska daňových odpisů se jedná o dvě metody - rovnoměrné a zrychlené odepisování.

Rovnoměrné daňové odpisy hmotného majetku

Odpisovým skupinám jsou přiřazeny maximální roční odpisové sazby, podnikatelský subjekt může použít podle svého rozhodnutí i sazby nižší. Odpisová sazba je stanovena pro první rok odpisování, pro další roky odpisování a pro zvýšenou vstupní cenu. Roční odpisy se zaokrouhlují na celé koruny nahoru.

Zrychlené daňové odpisy hmotného majetku

Odpisovým skupinám jsou přiřazeny koeficienty pro zrychlené odpisování. Koeficienty jsou stanoveny pro první rok odpisování, pro další roky odpisování a pro zvýšenou vstupní cenu. Roční odpisy se zaokrouhlují na celé koruny nahoru. Zrychlené odpisy umožňují odepsat v prvních letech vyšší částky než rovnoměrné odpisy.

2.6.2 Účetní odpisování hmotného majetku

Hlavní oporou účetního odpisování je vytvoření odpisového plánu. Stanoví se zde postup, jakým bude daný majetek nebo skupina majetků odepisována. Podle zvolené metody se určí doba odpisování. Délka doby odpisování záleží na rozhodnutí účetní jednotky, ale v podstatě by měla co nejdříve zobrazovat morální a fyzické zastarávání majetku.

Odpisový plán může obsahovat dvě části:

- vymezující část, kde se specifikují jednotlivé druhy majetku a jejich rozdělení (limity vzniku dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, metodika účtování drobného majetku apod.),

- metodickou část, ve které se stanoví metody, sazby a doby účetního odpisování. (Kolektiv autorů, 2009)

Podle § 56 odst. 3 vyhlášky č. 500/2002 Sb. může účetní jednotka s ohledem na významnost a věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky při odpisování majetku zohlednit předpokládanou zbytkovou hodnotu (tedy fakticky část hodnoty majetku, která nebude v průběhu odpisování majetku odepsána do okamžiku předpokládaného vyřazení majetku, přičemž účetní jednotka musí být schopna tuto částku zdůvodnit). (Valouch, 2010).

Z hlediska metod účetního odpisování přicházejí v úvahu tyto tři základní metody:

1. Metoda časová

Dochází k účetnímu odpisování dlouhodobého majetku především v závislosti na délce jeho používání. Využívají se tři základní varianty:

- a) Rovnoměrné (lineární) účetní odpisy** - částky ročních odpisů v jednotlivých letech doby odpisování jsou stejné, metoda je založena na uplatňování ročních odpisových sazeb v % ze vstupní ceny dlouhodobého majetku. Jedná se o nejjednodušší a nejčastěji používanou metodu.
- b) Zrychlené (degresivní) účetní odpisy** - částky ročních odpisů v jednotlivých letech doby odpisování jsou klesající. Největší roční odpis je v prvním roce odpisování, nejnižší naopak v roce posledním. Metoda je vhodná u majetku, který rychle morálně zastarává (výpočetní technika).
- c) Progresivní (zpomalené) účetní odpisy** - vzrůstající částky ročních odpisů v jednotlivých letech doby odpisování. Používá se u majetku, který ztrácí hodnotu především na konci doby životnosti a první roky je opotřebení minimální.

2. Metoda výkonová

Tato metoda najde své uplatnění především u výrobních strojů, kde je míra opotřebení jednoznačně závislá na míře skutečného využití majetku. Odpisový koeficient se vypočte

jako podíl vstupní ceny a např. počtu kusů výrobků (počet kusů výrobků je stanoven jako záruka životnosti stroje od výrobce). Odpisy se v jednotlivých letech odvíjí od skutečně vyrobených kusů vynásobené odpisovým koeficientem. V posledním roce se odepíše jen zbytek zůstatkové ceny.

3. Metoda komponentního odpisování

Jedná se o novou metodu, kterou může účetní jednotka použít od 1. 1. 2010. Je upravena novelizací vyhlášky č. 500/2002 Sb. v paragrafu 56a. Jedná se o významné části položek staveb, bytů a nebytových prostor, samostatných movitých věcí a souborů movitých věcí, jejichž pořizovací náklady jsou významné v poměru k celkovým pořizovacím nákladům dané položky. V tomto případě je pořizovací cena položky rozdělena na jednotlivé komponenty (významné části) a tyto komponenty jsou odpisovány samostatně. V okamžiku výměny či nahrazení komponenty je tato vyřazena v zůstatkové hodnotě. Nová komponenta je zařazena v aktuální pořizovací hodnotě. Typickým příkladem pro komponentní způsob odpisování bývají například letadla (trup, motory), budovy (výtahy, klimatizace), anebo komplexní výrobní linky (například papírenské stroje, jejichž součástí jsou válce, které se musí pravidelně obměňovat, případně repasovat). Obecně lze říci, že se jedná o dlouhodobý hmotný majetek, u něhož dochází během jeho doby životnosti k významným opravám či výměně významných částí a dílů. (Gregášová, 2009)

2.7 Metody odpisování nehmotného majetku

2.7.1 Daňové odpisování nehmotného majetku

Je vymezeno zákonem o daních z příjmů, konkrétně §32a odst. 4. U nehmotného majetku, ke kterému má poplatník právo užívání na dobu určitou, se roční odpis stanoví jako podíl vstupní ceny a doby sjednané smlouvou. V ostatních případech je stanovena doba odpisování zákonem a majetek se odpisuje rovnoměrně bez přerušení

2.7.2 Účetní odpisování nehmotného majetku

Je upraveno zákonem o účetnictví podle §28 odst. 6. Pro odpis dlouhodobého nehmotného majetku není stanoven žádný pevný časový limit a nehmotný majetek tedy může být v souladu s odpisovým plánem odpisován po zvolené období. Je však nutné při přípravě odpisového plánu nehmotného majetku dbát zásady opatrnosti při odpisování, vykazování ocenění aktiva a vykazování výsledků hospodaření. Výjimkou z výše uvedeného postupu je odpisování zřizovacích nákladů (nejpozději do 5 let) a goodwillu (60 měsíců). (Ryneš, 2009)

Tabulka 4: Účtování odpisů

Text	MD	D
Zaúčtování odpisů	551	07x, 08x

Zdroj: Jindrák (2011)

2.8 Evidence dlouhodobého majetku

Účetní jednotka musí mít stanovena určitá pravidla a postupy, týkající se evidence majetku. Sestavuje vnitřní účetní směrnici. Směrnice má vymezovat dlouhodobý majetek především z hlediska cenových limitů, dobou použitelnosti, měl by být stanoven způsob oceňování, metody odpisování a případně způsob jejich výpočtu, odpisové plány pro účetní a daňové odpisy, doba odpisování, postupy účtování, provádění inventarizace, způsoby vyřazení majetku, určení inventarizačních a likvidačních komisí.

Na základě Zařazovacího protokolu se majetek zařadí do užívání, tzn. dojde k přeúčtování z kalkulačních účtů účtové skupiny 04 na účtovou skupinu 01 nebo 02. Majetek je dále evidován na inventární kartě v papírové podobě nebo v účetním software.

Na inventární kartě by měly být údaje, které slouží k identifikaci majetku:

- název, popis nebo číselné označení majetku
- datum a způsob jeho pořízení
- datum uvedení do užívání a datum zaúčtování na příslušný majetkový účet
- ocenění majetku
- údaje o zvoleném způsobu odpisování účetním a daňovém
- roční sazby účetních a daňových odpisů
- odpisový plán – částky účetních a daňových odpisů za zdaňovací období
- datum a způsob vyřazení.

Vyřazení majetku z evidence probíhá na základě Vyřazovacího protokolu.

3 Metodický postup

Tato bakalářská práce je zaměřena na zobrazení postupů evidence dlouhodobého majetku v účetním software Helios Green ve vybrané organizaci, postup účtování jednotlivých účetních operací spojených s touto evidencí v uvedeném software a analýza výpočtu odpisů. V teoretické části byl obecně vymezen majetek, zobrazen účetní a daňový pohled na dlouhodobý majetek. Byly popsány způsoby pořízení, ocenění, vyřazení hmotného a nehmotného majetku a účetní a daňové metody odpisování majetku. Zdroje informací pro zpracování teoretické části byly čerpány převážně z odborné literatury.

V praktické části je nejprve zmínka o společnosti, ve které se provede analýza dlouhodobého majetku v účetním software. V krátkosti je představen software a další část je již konkrétně zaměřena na analýzu problematiky evidence, účtování a výpočtu odpisů dlouhodobého majetku v účetním software. Také je provedeno testování sestav, které jsou v modulu Majetek k dispozici. Poznatky z testování jsou zmíněny ve druhé polovině praktické části. Informace pro zpracování praktické části jsou čerpány především z výročních zpráv společnosti, vnitropodnikových směrnic, pracovní příručky Základy ovládání informačního systému a nápovědy přímo v Helios Green. Potřebné informace o jednotlivých postupech k tomuto modulu jsou získávány testováním všech postupů přímo v účetním software ve zkušební verzi a konzultacemi se zaměstnanci společnosti, kteří mají s tímto modulem praktické zkušenosti.

Na základě zjištěných nedostatků jsou v závěru práce navržena vylepšení pro zjednodušení a zpřehlednění práce s účetním softwarem.

Hlavní cíl

Posouzení, zda účetní software Helios Green poskytuje dostatečné zázemí pro sledování majetku u vybraného podnikatelského subjektu a zda výstupy, které je daný software schopen zajistit, odpovídají informačním potřebám podniku.

Dílčí cíle

1. Zpracování postupů evidence majetku v modulu Majetek
2. Zpracování procesu tvorby, výpočtu a účtování odpisů v modulu Majetek
3. Porovnání vlastního výpočtu odpisů a výpočtu odpisů z Helios Green
4. Návrh lepšího využití software v oblasti majetku

Hypotézy

1. Evidence v Helios Green poskytuje dostatečné zázemí pro sledování majetku
2. Tvorba vlastních sestav je možná
3. Výstupy ze software odpovídají informačním potřebám společnosti

Použité metody

Zobrazení postupů práce v modulu Majetek v Helios Green

Spolupráce s majetkovou účetní společností

Analýza využití výstupů ze software

Zdroje informací

Výroční zprávy společnosti

Vnitropodnikové směrnice

Pracovní příručka Základy ovládání informačního systému

Nápověda v Helios Green

Testovací verze Helios Green

4 Charakteristika vybraného podnikatelského subjektu

4.1 Vznik společnosti

Společnost 1.SčV, a.s. vznikla sloučením Vodovodů a kanalizací Říčany u Prahy spol. s r.o. a Aqua Příbram spol. s r.o. V roce 2004 přešlo v důsledku sloučení na obchodní společnost AQUA Příbram spol. s r.o. se sídlem v Příbrami jmění zanikající společnosti Vodovody a kanalizace Říčany u Prahy, spol. s r.o. se sídlem v Říčanech u Prahy. Hlavním motivem spojení obou společností bylo vytvoření silné stabilní společnosti ve Středočeském kraji pro zajišťování kvalitních služeb v oblasti vodárenského trhu.

4.2 Předmět činnosti

Rozhodujícím předmětem činnosti společnosti je provozování vodovodů a kanalizací v majetku obcí a měst, podnikání v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady, koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej a provádění staveb včetně jejich změn a odstraňování.

▪ Výroba a distribuce vody

Společnost zajišťuje výrobu a distribuci vody. Zásobuje pitnou vodou celkem 105 900 obyvatel. Pro výrobu pitné vody z vlastních zdrojů využívá celkem 13 úpraven pitných vod a 7 zařízení, kde probíhá pouhá desinfekce podzemní vody.

Obrázek 1: Zdroj pitné vody

Zdroj: Výroční zpráva 1. SčV

▪ Odvádění a čištění odpadních vod

Celková délka provozované kanalizační sítě je 519 km bez kanalizačních přípojek. Společnost provozuje 33 komunálních čistíren odpadních vod, v naprosté většině s mechanicko-biologickým systémem čištění.

Obrázek 2: Čistírna odpadních vod

Zdroj: Výroční zpráva 1. SčV

5 Praktická část

5.1 Charakteristika software

Helios Green je informační systém, který je určen pro velké a středně velké společnosti. V současné době je systém Helios Green využíván napříč celou společností. Ve společnosti se využívá modul Účetnictví, Fakturace, Pokladna, Banka, Majetek, Sklady, Smlouvy, Zakázky, Doprava, Personalistika a mzdy. Informační systém Helios Green je vyvíjen v úzké spolupráci s firmou Microsoft, data jsou uložena v databázovém systému Microsoft SQL Server. Sestavy a šablony lze exportovat do Microsoft Word a Microsoft Excel. To je velmi užitečné při dalších rozborech. Veškeré záznamy z účetní věty jsou přeneseny například do Microsoft Excel, kde lze získat nejlépe pomocí kontingenční tabulky sestavy z různých pohledů.

5.1.1 Základní pojmy

- Modul** skupina pořadačů, které spolu souvisí. Např. modul Majetek
- Třída** uspořádání určitých typů informací v rámci jednoho modulu. Třidu si lze představit jako skříň, ve které jsou uloženy šanony jednoho druhu. Každá třída má své vlastnosti jako jsou atributy, funkce, šablony. Např. Dlouhodobý majetek (v Helios Green označený IM)
- Pořadač** podrobnější členění třídy. Např. pořadač IM Příbram, pořadač IM Říčany
- Záznam** jeden souhrn zaznamenaných informací v daném pořadači. Např. Karta IM s pořadovým číslem 675484 a s názvem Spektrofotometr přenosný VIS DR 2800 Co.
- Atribut** každý jednotlivý údaj na záznamu. Např. datum zařazení, název
- Vztah** spojení záznamů mezi sebou. Např. mezi zařazovacím protokolem a dokladem o pořízení (došlou fakturou investiční)

5.1.2 Přístupová práva

Přístupová práva pro jednotlivé uživatele nebo skupiny uživatelů lze přesně definovat. Každý uživatel programu musí mít nastaveno své uživatelské jméno a heslo pro přihlášení. Veškeré zápisy, změny, účtování a události jsou monitorovány a lze zjistit, kdo a kdy, který krok v systému učinil. Jméno přihlášeného uživatele je zaznamenáváno například při založení zakázky v poli Zavedl, při vytvoření zařazovacího protokolu v poli Pořídil, při smazání účetního dokladu jako Pachatel této operace.

5.1.3 Ovládání programu

Po přihlášení do systému se zobrazí hlavní okno s tzv. hlavní lištou v horní části. Na liště jsou umístěny navigační prvky: ikona pro výběr pořadače, ikona pro změnu účetního období, ikona pro výběr databáze (je možné pracovat v ostré databázi nebo v testovací; testovací databáze je každý týden automaticky přepisována aktuálními údaji z ostré databáze, slouží uživatelům k odzkoušení nových postupů v programu) a ikona pro nápovědu. Software Helios Green podporuje prostředí Windows, proto i ovládání je podobné. Na obrazovce lze otevřít několik oken a pracovat s nimi.

Základním nástrojem pro pohyb mezi jednotlivými moduly slouží Navigátor, který se spouští z hlavní lišty. Okno Navigátor slouží jako průvodce informačním systémem. Okno se otevírá automaticky po spuštění systému. Každý uživatel si může nastavit grafickou podobu (pevně ukotvené nebo skrývané) i typ navigace (Oblíbené/Základní/Nedávné).

5.2 Nastavení číselníků

Pro evidenci a sledování údajů o dlouhodobém majetku v Helios Green slouží několik tříd. Základ je tvořen třídou Investiční majetek, v níž jsou založeny dva pořadače s názvy podle hlavních provozů společnosti IM Příbram a IM Říčany. V těchto pořadačích jsou evidovány

veškeré inventární karty dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku. V software jsou nazývány Karty IM. Pro automatickou kontaci veškerých pohybů a výpočet odpisů je vytvořen číselník evidenčních skupin.

5.2.1 Evidenční skupina

Každá Karta IM má přiřazenu právě jednu evidenční skupinu. Evidenční skupina se přenáší ze zařazovacího protokolu na vygenerovanou Kartu IM. Tato Karta IM se chová podle přiřazené evidenční skupiny. Pokud není přiřazena evidenční skupina k nově pořízené kartě majetku, tato karta se v systému neuloží. V evidenční skupině jsou nastaveny veškeré atributy nutné pro výpočet jednotlivých typů odpisů. Z účetního hlediska je evidenční skupinou zajišťována automatická kontace veškerých pohybů majetku.

Typy odpisů

Před tvorbou číselníku evidenčních skupin je potřeba mít vytvořeny další číselníky, které jsou k evidenční skupině navazovány. Jedná se o číselník Typy odpisů, na které se navazuje záznam z číselníku Oblastí zpracování (Účetní odpisy IM a Daňové odpisy IM) a číselník Typy pohybů. Podle zákona o daních z příjmů je povinně vyplňována odpisová skupina. V Oblasti zpracování je nadefinován cyklus odpisování, datum prvního odpisu, dále je nastaven poslední den v měsíci jako den zaúčtování odpisu, způsob zaokrouhlení odpisu a zda provádět zápis do Registru a v jakém cyklu. V Registru je uchována historie všech provedených účetních a daňových odpisů za každý měsíc ke každé jednotlivé Kartě IM. Karty jsou archivovány v základních údajích a ve zvolených cyklech zápisu, v Registru účetním měsíčně a v daňovém ročně.

Typ odpisu vychází z číselníku Oblast zpracování. Z Oblasti zpracování po navázání statického vztahu dojde k automatickému doplnění, v jakém cyklu budou vytvářeny dané odpisy. Na typ odpisu se doplní způsob odepisování a navazují se dvě oblasti zpracování Účetní IM a Daňová IM. Pro účetní odpisy je ve společnosti používán způsob odepisování

Podle životnosti. Po této volbě se zobrazí políčka Počet měsíců a roků, v nichž je uvedena předpokládaná účetní životnost. Měsíční sazba je pak vypočtena jako podíl vstupní ceny a předpokládané měsíční životnosti. Atribut Počet měsíců a roků se vyplňuje pro každou Evidenční skupinu se způsobem odpisu Podle životnosti zvlášť. Lze nastavit i kontaci odpisů pro zaúčtování. Daňový typ odpisu je vytvářen stejným způsobem jako účetní typ odpisu a to opět přes záložku Typy odpisů na Evidenční skupině a přes pravé tlačítko myši v prázdné záložce s pomocí volby Nový a následným navázáním vztahu na příslušnou daňovou Oblast zpracování.

Typy pohybů

Poté, co jsou na Evidenční skupině zadány Typy odpisů, přiřadí se Typy pohybů, které jsou pro práci s jednotlivými kartami bezpodmínečně nutné. Na Evidenční skupině se nastaví záložka Typy pohybů (z menu Vztahy/Nastavení záložek). Postup zadávání Typů pohybů je podobný jako při zadávání Typů odpisů. Kliknutím pravého tlačítka myši do prázdné záložky je vybrán Typ pohybu Nový. Tím se vytvoří jeden pohyb. Pro vytvoření dalšího pohybu je opět zvolen Typ pohybu Nový. Spuštěním funkce Generování typů pohybů jsou nastaveny veškeré pohyby z číselníku. Pohyb je naplňován z číselníku Druhy pohybů. K jednotlivým pohybům je doplněna kontace z číselníku Kontace prvotních dokladů – majetek pro zaúčtování (viz Příloha 2).

Kontace prvotních dokladů

V číselníku Kontace prvotních dokladů – majetek (viz Příloha 2) jsou vytvořeny kontakční předpisy pro prvotní doklady. Účetní doklady jsou automaticky vytvářeny prostřednictvím nastavených kontací.

5.3 Pořízení majetku

Majetek společnosti je pořizován na základě schváleného ročního plánu investic a leasingů, který je navrhován vedením společnosti a schvalován vlastníkem společnosti v rámci

schvalování ročního rozpočtu pro následující rok. Za dlouhodobý nehmotný majetek je podle vnitropodnikové směrnice považován nehmotný majetek se vstupní cenou vyšší než 60 000 Kč bez DPH a dobou použitelnosti delší než jeden rok, např. software a za dlouhodobý hmotný majetek je považován hmotný majetek s dobou použitelnosti delší než jeden rok a vstupní cenou nad 40 000 Kč bez DPH. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek je ve společnosti evidován v pořizovací ceně na těchto rozvahových účtech:

013100	Software
021100	Budovy
021200	Stavby
022100	Stroje, přístroje, zařízení
022200	Dopravní prostředky
022300	Inventář
022400	DHM po leasingu

Na základě dodavatelské faktury je vystaven Návrh na zařazení, který je také součástí vnitropodnikové směrnice. V Návrhu na zařazení je přiřazena odpovědná osoba a zakázka, na kterou budou formou odpisů postupně účtovány náklady. Následně je majetek zaevidován v účetním software.

5.4 Zařazovací protokol

Založení nové Karty investičního majetku se provádí pomocí Zařazovacího protokolu. Použitím Zařazovacího protokolu jsou usnadňovány další operace s Kartou IM. Karta IM může být založena i ručně jako nová Karta IM přímo v pořadači. Společnost má vytvořen jeden pořadač zařazovacích protokolů s názvem Zařazovací protokoly v modulu Majetek/Provoz/Zařazovací protokoly. V tomto modulu je zobrazen přehled všech již

vytvořených zařazovacích protokolů. Vyvoláním tlačítka F2 nebo ikonou Nový je vytvořen Zařazovací protokol.

Záložka protokol

Na záložce s názvem Protokol se vyplňují základní identifikační údaje o majetku, které jsou zobrazeny na obrázku 3.

Obrázek 3: Zařazovací protokol - záložka Protokol

The screenshot displays the 'Zařazovací protokol' software interface. The main window title is 'Zařazovací protokol: Spektrofotometr přenosný VIS DR 2800 Cor'. The interface includes a menu bar (Editace, Vztahy, Funkce), a toolbar, and a tabbed interface with 'Protokol' selected. The 'Protokol' tab contains the following fields:

- Číslo protokolu: 000106
- Název: Spektrofotometr přenosný VIS DR 2800 Cor
- Druh pohybu: Zařazení
- Typ protokolu: Běžný
- Stav protokolu: Zaúčtováno do maj.
- Evidenční skupina: 10075
- Způsob pořízení: P - stroje, OS 1, Dlin., Ú 36 měs.
- Druh majetku: Vlastní
- Akt. měsíc: 03.2011
- Datum pořízení: 30.11.2010
- Datum zařazení: 30.11.2010
- Datum účetního případu: 30.11.2010

Below the form is a table with columns: Číslo, Druh investičního nákladu, Účet, Částka, Párovací znak.

Číslo	Druh investičního nákladu	Účet	Částka	Párovací znak
1		042110	61 373,50	612032263

At the bottom, there is a status bar showing '1. formulář', 'Pohyby II', and 'Položky: 1-1/1'.

Zdroj: software Helios Green

Číslo zařazovacího protokolu není samostatně generováno. Tato funkce je softwarem umožněna, ale ve společnosti není využívána. Společností je pořizován přes zařazovací protokol jak majetek vlastní, tak i majetek evidovaný v operativní evidenci pro vybrané provozované lokality. O tomto majetku bude zmíněno v podkapitole 5.12.2 Operativní leasing. Pro číslování zařazovacích protokolů je používáno šestimístné číslo. Vlastní majetek začíná vždy nulou, ostatní číslice jsou v pořadí od 1 vyplňovány zprava, např.

000001, 000002 atd. Majetek, který je zaznamenáván v operativní evidenci pro provozované lokality, začíná číslicí jedna, např. 100001, 100002 atd. Software není nastaven na striktní dodržení šesti obsazených míst. Uživatel musí být seznámen s tím, že kontrolu nad zadáním čísla má on sám. Při zadání nového zařazovacího protokolu musí být nejprve sestupně seřazena čísla v přehledu zařazovacích protokolů. Nastavením filtru na první číslici, začínající jako nula (v případě zadání zařazovacího protokolu pro vlastní majetek) nebo jedna (pro majetek v operativní evidenci), je zjištěno poslední použité číslo a ručně zadáno číslo zařazovacího protokolu. Může dojít k tomu, že nebudou dodržovány tyto dvě číselné řady, ale i nějaké další nahodilé, které budou tvořeny čísly s obsazením méně nebo více než je právě 6 míst. Pořadač se stává nepřehledný, není dodržena kontinuita a není nastavena možnost na výběr jednoznačného atributu na filtrování záznamů.

Na zařazovací protokol je doplněno číslo, je vyplněn název majetku, druh zařazení. Lze vybrat z rozbalovacího okna správnou možnost zařazení: Zařazení/ Technické zhodnocení/ Změna ceny/ Převod po leasingu, druh majetku, u kterého je opět umožněn výběr z rozbalovacího okna: vlastní/ pronajatý/ jiný/ ve spoluvlastnictví, datum pořízení, datum zařazení (datum zařazení je rozhodující pro tvorbu odpisových plánů a následné odepisování), datum účetního případu a evidenční skupina.

Záložka majetek

Na záložce Majetek je doplněn Pořadač majetku, do kterého se má Karta IM vytvořit. Sborník, tj. účetní deník, do kterého budou účtovány veškeré pohyby o majetku, je doplněn automaticky (toto automatické naplňování atributu je nastaveno v konfiguraci modulu Majetek). Tento účetní deník je nazván Majetek – automat. Může se doplnit SKP. Příslušné zatřídění je vybíráno z číselníku, který je automaticky filtrován podle odpisové skupiny, např. odpisová skupina 2. Dále se vybírá jen z SKP/CPA začínající na číslici 2. Pole nemusí být vyplněno, je nastaveno jako nepovinný atribut. Lze stanovit i zbytkovou cenu. Pole majetek, zařazovací účet, celková částka účetní a daňová nejsou vyplňována, není do nich umožněn zápis. Tato pole jsou automaticky doplněna, pokud je ze zařazovacího protokolu

vytvořena funkcí Vytvoření karty IM Karta IM a vygenerován plán odpisů. Záložka evidence zůstává nevyplněna.

Obrázek 4: Zařazovací protokol - záložka Majetek

Zařazovací protokol: Spektrofotometr přenosný VIS DR 2800 Cor			
Editace Vztahy Funkce			
Protokol Majetek Evidence Umístění a pronájem Schválení UDA			
MAJETEK			
Majetek:	675484		
Pořadač majetku	IM Příbram		
Zařazovací účet:	022100	Sborník:	Majetek automat
SKP			
Odpisová skupina:	1		
Celková částka účetní:	61 373,50	Celková částka daňová:	61 373,50
Stanovená zůst. cena účetní:	0,00	Stanovená zůst. cena daňová:	0,00

Zdroj: software Helios Green

Záložka umístění

Na záložce Umístění a pronájem je vyplněn Útvar, Zakázka, Zodpovědná osoba, Nákladový okruh a Okruh činnosti. V ostatních modulech softwaru je při zadání zakázky automaticky doplňován nákladový okruh, útvar a okruh činnosti, v modulu Majetek se jednotlivé atributy vyplňují ručně. Společnost má nastaven jako povinný atribut při účtování nákladů zakázku. Povinný atribut musí být vyplněn, jinak záznam není uložen. Každé zakázce je povinně přiřazen útvar, okruh činnosti, který rozčleňuje vnitropodnikové činnosti a externí činnost, a nákladový okruh. Nákladový okruh je využíván k přiřazení lokality, pro kterou je sestavována kalkulace vodného a stočného. Nákladovým okruhem je jednoznačně určována konkrétní kalkulace a ke každé nákladové položce musí být nákladový okruh správně přiřazen. V případě zadání jiného nákladového okruhu než toho, který je stanoven pro příslušnou zakázku, může dojít k zaúčtování odpisů na nesprávnou kalkulaci. Všechny potřebné atributy na této záložce musí být vyhledány v číselníku zakázek a doplněny.

Obrázek 5: Zařazovací protokol - záložka Umístění a pronájem

Protokol	Majetek	Evidence	Umístění a pronájem	Schválení	UDA
UMÍSTĚNÍ					
Útvar:	19700	TÚ Příbram			
Útvar 2:					
Zakázka:	1P00114	VR TÚ - technici Příbram			
Místnost:					
Zodpovědná osoba:	000077	Srb Martin			
Nákladový okruh:	R999919	VR TÚ - technici Příbram			
Okruh činnosti:	99	režijní			
Aktivita:					

Zdroj: Helios Green

Vytvoření karty IM ze zařazovacího protokolu

Z horní lišty je editována Nová položka, do které je vyplněn účet 042, částka a jako párovací znak číslo došlé faktury. Na vztahy položek je k atributu Doklady pořízení navázáno číslo faktury došlé investiční. Spuštěním funkce Vytvoření Karty IM je vytvořena v zadaném pořadači Karta IM.

5.5 Karta IM

I v případě tvorby Karty IM není využíváno automatické generování čísla. Karta IM může být vytvořena duplicitně. Opětovné spuštění funkce Vytvoření Karty IM ze zařazovacího protokolu není systémem povoleno, ale je umožněno samostatné zadání nové Karty IM se stejnými parametry přímo v pořadači IM. Pole v umístění jsou prošedivělá, nelze do nich vyplnit zakázku. Zakázku, nákladový okruh a ostatní pole lze vyplnit, pokud je spuštěna funkce Umístění. Pohyb zařazení vytvořit lze a zaúčtování je také umožněno. Znovu jsou vygenerovány odpisové plány a odpisy lze zaúčtovat. Až v okamžiku inventarizace účtu skupiny 04 Pořízení dlouhodobého majetku by byla zjištěna duplicitně vytvořená Karta IM.

Na kartě se prověří údaje, zda jsou správně přeneseny ze zařazovacího protokolu. V rámci názvu se používá rozčlenění majetku, např. před některými názvy majetku je uvedeno x.

Tento příznak označuje majetek, u kterého je nutno provádět revize. V evidenčních údajích je doplněn dodavatel a na záložku Zatřídění v případě potřeby atribut Číslo doplňkové karty. Doplňková karta slouží k podrobnější specifikaci majetku, je využíván pouze submodul Dopravní prostředky.

Z horní lišty se spustí funkce Vytvoření pohybů a vybere se Druh pohybu Zařazení vstupní ceny. Je zkontrolována a následně potvrzena kontace, Oblast zpracování účetní a daňová. Na záložce Pohyby ze spodní lišty je zobrazen vytvořený doklad na Zařazení vstupní ceny ve stavu Pořízen. Pomocí pravého tlačítka myši na položkách se vybere funkce Zaúčtování. Zařazení majetku je zaúčtováno a současně jsou vygenerovány plány odpisů v oblasti účetní a v oblasti daňové. Tyto plány lze prohlédnout ze záložky Typy odpisů inv. majetku a rozkliknutím Oblasti zpracování se zobrazí Investiční majetek – typy odpisů (viz obrázky v Příloze 3).

5.6 Změna umístění majetku

Předání majetku na jiné středisko nebo jinému pracovníkovi se eviduje v účetním software na základě vyplněného Návrhu na převod majetku, který je součástí vnitropodnikové směrnice Evidence majetku. Provádí se přímo na Kartě IM pomocí funkce Umístění. Dochází ke změně útvaru, zakázky, nákladového okruhu nebo zodpovědné osoby. Proveďte se zaúčtování pohybu Změny umístění. Přeúčtování probíhá v rámci účtů třídy 0. Nad Kartou IM je k dispozici formulářová šablona Převodka.

Testováním se prověřilo i potvrdilo, že náklady dosud zaúčtované zůstávají na původním umístění a že po změně umístění se již účtují na novou zakázku, příp. útvar. Byl prověřován majetek s číslem 675473, toto číslo se zadá do párovacího znaku a filtruje se na účet začínající pětkou (viz obrázek 6). Tento majetek byl v průběhu roku 2010 přeřazen ze zakázky 1P00114 s nákladovým okruhem R999919 a útvarem 19700 na zakázku 2P00093 s nákladovým okruhem R999930 a útvarem 29700.

Založená Karta IM se zavádí do systému měsíčního zpracování. Vytvořením a zaúčtováním pohybu Zařazení do užívání se připraví majetek k odpisování. Na celou dobu účetní nebo daňové životnosti se musí vygenerovat odpisové plány, podle nichž se majetek účetně a daňově odpisuje v souladu s platnou legislativou. Při technickém zhodnocení na určitém majetku nebo po každé úpravě ceny majetku je nutné plány přegenerovat. Nová cena mění výši odpisů.

5.8.1 Měsíční zpracování účetních odpisů

Provedení odpisů

Prvním krokem je výpočet měsíčních odpisů. Pokud se provádí odepisování všech karet, postupuje se přes Oblast zpracování Účetní IM spuštěním funkce Provedení odpisů. Výpočet odpisů lze provést i jednotlivě nad pořadačem Investiční majetek – typy odpisů. Nad vybranými kartami se spouští funkce Provedení odpisů. Vypočtené odpisy jsou zkontrolovány pomocí sestavy Měsíční odpisy dle účtů odpisů, měsíců a roků nebo podle sestavy Měsíční odpisy dle účtů opravek, měsíců a roků. Tyto sestavy jsou dostupné z třídy Měsíční odpisy. Před spuštěním šablony je nutné zadat do filtru požadované období. Pokud je zjištěno, že některé karty jsou chybně odepsány, lze vypočtený odpis vrátit zpět pomocí funkce Zpětný chod odpisů.

Zaúčtování odpisů

Pokud jsou odpisy vypočteny správně, spustí se nad třídou Oblast zpracování funkce Zaúčtování měsíčního odpisu. Tuto funkci lze spustit i v pořadači Měsíční odpisy. Prostřednictvím Evidenční skupiny je doplněna kontace odpisu. Tím je zajištěn úspěšný průběh funkce. Zaúčtováním měsíčních odpisů se vytvoří účetní doklad do modulu Účetnictví přímo do deníku Majetek – automat.

Zápis do účetního registru

Třetím krokem je spuštění funkce Zápis do registru z Oblasti zpracování. Dojde k zápisu Karet IM s jejich základními údaji spolu s účtem zařazení, opravkami a odpisy do pořadače Registr účetní.

Měsíční uzávěrka

Posledním krokem je spuštění funkce Měsíční uzávěrka z Oblasti zpracování. Provedení měsíční uzávěrky je podmínkou pro posun oblasti do dalšího měsíce. Tato funkce kontroluje zaúčtování všech pohybů, provedení odpisů všech karet, zaúčtování provedených odpisů a kompletní naplnění Registru. O provedené měsíční uzávěrce se vygeneruje záznam do třídy Přehled uzávěrek. Uzávěrku lze zrušit funkcí Zrušení měsíční uzávěrky.

Všechny tyto čtyři funkce lze spustit hromadně pomocí funkce Globální chod. Existuje i návratová funkce Globální zpětný chod.

5.8.2 Roční zpracování daňových odpisů

U daňových odpisů se spouští na konci roku dvě funkce. Je to Provedení odpisů a Zápis do Registru. Spouští se stejným způsobem jako u měsíčních odpisů s tím, že zápisy probíhají do pořadače Roční odpisy a Registr daňový. Obě funkce jsou také spojeny a spouštěny pomocí jedné funkce Globální chod. Daňový odpis se neúčtuje a nedělá se u něj měsíční uzávěrka. Při náhodném spuštění funkcí Zaúčtování měsíčního odpisu nebo Měsíční uzávěrka nad roční Oblastí zpracování systém vůbec nereaguje a nedojde k žádné chybě.

5.8.3 Roční uzávěrka

Po provedení odpisů a zápisu do Registru je třeba daný rok uzavřít funkcí Roční uzávěrka u účetních i daňových odpisů. Roční uzávěrka není součástí funkce Globální chod. Funkce Roční uzávěrka zajišťuje uzavření modulu Majetek skončeného roku. Úspěšné ukončení funkce Roční uzávěrka otevře pro zpracování měsíc leden v novém roce.

5.9 Testování výpočtu odpisů

Pro ověření správnosti výpočtu daňových a účetních odpisů byl vybrán majetek s názvem Spektrofotometr přenosný VIS DR 2800 Co s inventárním číslem 675484. Jedná se o měřicí přístroj pro laboratorní analýzy v oblasti pitných vod. Tento majetek byl zařazen pod SKP 33.2 Měřicí, kontrolní, zkušební, navigační a jiné přístroje a zařízení, spadající do odpisové skupiny 1 dle přílohy č. 1 k zákonu o daních z příjmů. Společnost odpisuje majetek dle daňové legislativy rovnoměrně a účetně podle životnosti, která je daná dobou odpisování podle § 30 odst. 1 zákona o daních z příjmů. Podle § 31 odst. 1 písm. a) zákona o daních z příjmů byla zjištěna roční odpisová sazba pro odpisovou skupinu 1, která byla pro rok 2010 stanovena v prvním roce odpisování 20 a v dalších letech 40. Doba odpisování je 3 roky. Majetek byl zařazen 30. 11. 2010. Zaokrouhlování odpisů je nahoru. V následující tabulce 5 je proveden výpočet daňových a účetních odpisů a na následujících obrázcích jsou znázorněny vypočtené měsíční (obr. 8) a roční odpisy účetní (obr. 7) a roční odpisy daňové (obr. 9) v účetním software Helios Green.

Tabulka 5: Spektrofotometr - vlastní výpočet daňových a účetních odpisů

Vstupní údaje:				
vstupní cena v Kč		61 373,50	vstupní cena v Kč	61 373,50
odpisová sazba:	1. rok	20	doba životnosti	3 roky = 36 měsíců
	další roky	40	měsíční odpis	1 705,00
			datum zařazení	30.11. 2010
			měsíc 1. odpisu	12/2010
Průběh odpisů:				
rok	daňové rovnoměrné odpisování		účetní odpisování podle životnosti	
	roční odpis v Kč	zůstatková cena v Kč	roční odpis v Kč	zůstatková cena v Kč
2010	12 275,00	49 098,50	1 705,00	59 668,50
2011	24 550,00	24 548,50	20 460,00	39 208,50
2012	24 548,50	0,00	20 460,00	18 748,50
2013	0,00	0,00	18 748,50	0,00
celkem	61 373,50	0,00	61 373,50	0,00

Zdroj: vlastní výpočet

Obrázek 7: Spektrofotometr - roční odpisy účetní - výpočet Helios Green

Plán odpisů							
Roční odpisy							
Období od	Sazba	Stav	Roční odpis	Aktuální vst.cena	Odepsáno	Zůstatková cena	
01.01.2010	0,00	Odepsán	1 705,00	61 373,50	1 705,00	59 668,50	
01.01.2011	0,00	Aktivní	20 460,00	61 373,50	22 165,00	39 208,50	
01.01.2012	0,00	Plán	20 460,00	61 373,50	42 625,00	18 748,50	
01.01.2013	0,00	Plán	18 748,50	61 373,50	61 373,50	0,00	

Zdroj: software Helios Green

Obrázek 8: Spektrofotometr - měsíční odpisy účetní pro rok 2011 - výpočet Helios Green

Plán odpisů												
Měsíční odpisy												
Měsíc od	P	Stav	Sazb	Měsíční odpis	Aktuální vst.cena	Odepsáno	Zůstatková cena	Neplán.odpis	Část.vyř.-cena	Část.vyř.-odep.	Část.vyř.-zůst.c.	RokMěsíc
01.01.2011	1	Odepsán	0,00	1 705,00	61 373,50	3 410,00	57 963,50	0,00	0,00	0,00	0,00	201101
01.02.2011	2	Odepsán	0,00	1 705,00	61 373,50	5 115,00	56 258,50	0,00	0,00	0,00	0,00	201102
01.03.2011	3	Plán	0,00	1 705,00	61 373,50	6 820,00	54 553,50	0,00	0,00	0,00	0,00	201103
01.04.2011	4	Plán	0,00	1 705,00	61 373,50	8 525,00	52 848,50	0,00	0,00	0,00	0,00	201104
01.05.2011	5	Plán	0,00	1 705,00	61 373,50	10 230,00	51 143,50	0,00	0,00	0,00	0,00	201105
01.06.2011	6	Plán	0,00	1 705,00	61 373,50	11 935,00	49 438,50	0,00	0,00	0,00	0,00	201106
01.07.2011	7	Plán	0,00	1 705,00	61 373,50	13 640,00	47 733,50	0,00	0,00	0,00	0,00	201107
01.08.2011	8	Plán	0,00	1 705,00	61 373,50	15 345,00	46 028,50	0,00	0,00	0,00	0,00	201108
01.09.2011	9	Plán	0,00	1 705,00	61 373,50	17 050,00	44 323,50	0,00	0,00	0,00	0,00	201109
01.10.2011	10	Plán	0,00	1 705,00	61 373,50	18 755,00	42 618,50	0,00	0,00	0,00	0,00	201110
01.11.2011	11	Plán	0,00	1 705,00	61 373,50	20 460,00	40 913,50	0,00	0,00	0,00	0,00	201111
01.12.2011	12	Plán	0,00	1 705,00	61 373,50	22 165,00	39 208,50	0,00	0,00	0,00	0,00	201112

Zdroj: software Helios Green

Obrázek 9: Spektrofotometr - roční odpisy daňové - výpočet Helios Green

Plán odpisů							
Roční odpisy							
	Období od	Sazba	Stav	Roční odpis	Aktuální vst.cena	Odepsáno	Zůstatková cena
	01.01.2010	20,00	Odepsán	12 275,00	61 373,50	12 275,00	49 098,50
	01.01.2011	40,00	Plán	24 550,00	61 373,50	36 825,00	24 548,50
	01.01.2012	40,00	Plán	24 548,50	61 373,50	61 373,50	0,00

Zdroj: software Helios Green

Odpisy byly vypočteny shodně s odpisy vygenerovanými v Helios Green. Zaúčtované měsíční odpisy v měsíci leden a únor 2011 jsou v souladu s odpisovým účetním plánem. Na obr. 10 jsou tyto odpisy zobrazeny tak, jak jsou zaúčtovány v Helios Green v deníku Majetek automat.

Obrázek 10: Spektrofotometr - zaúčtování odpisů v deníku

Majetek automat										
Záznam Základní operace Funkce Vztahy										
Majetek automat 1 - 4 / 4										
	Prvot. doklady	Dat. případu	Poznámka	Účet MD	Částka MD	Účet Dal	Částka Dal	Párovací znak	Obchodní případ	NO
	Začíná na	= Stejně	Začíná na	Začíná na	= Stejně	Začíná na	= Stejně	Začíná na	Začíná na	Začíná na
								675484		
	0071673	28.02.2011	Odpis IM 675484			082100	1 705,00	675484		
	0071673	28.02.2011	Odpis IM 675484	551110	1 705,00			675484	1P00114	R999919
	0071581	31.01.2011	Odpis IM 675484			082100	1 705,00	675484		
	0071581	31.01.2011	Odpis IM 675484	551110	1 705,00			675484	1P00114	R999919

Zdroj: software Helios Green

5.10 Technické zhodnocení

Při technickém zhodnocení stávajícího majetku nad 40 000 Kč se podle vnitropodnikové směrnice společnosti zvýší vstupní cena dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku o tuto hodnotu. Je vystaven Návrh na zařazení, ve kterém je uvedeno, že se jedná o rozšíření stávajícího majetku. Technické zhodnocení v Helios Green je jednoduché, provádí se přímo na Kartě IM funkcí Vytvoření pohybu. Ze seznamu pohybů se zvolí pohyb Technické zhodnocení. Doplní se částka, datum a kontace se doplní automaticky. Pohyb se zaúčtuje a po zaúčtování je nutné přegenerování odpisových plánů z důvodu změny výše odpisů.

5.11 Majetek v operativní evidenci – podrozvahové účty

V rozvaze společnosti není vykazován dlouhodobý hmotný majetek v pořizovací ceně do 40 000 Kč a dlouhodobý nehmotný majetek v pořizovací ceně do 60 000 Kč s dobou použitelnosti delší než jeden rok. Tento majetek se účtuje přímo do nákladů v roce jeho pořízení a je zachycen v operativní evidenci na podrozvahových účtech. Dlouhodobý drobný hmotný majetek je evidován v rozmezí od 1 000 Kč do 40 000 Kč a účtuje se na účet 501510 DDHM 1000-39999 Kč. Dlouhodobý drobný nehmotný majetek se eviduje v rozmezí od 1 000 Kč do 60 000 Kč a účtuje se na analytický účet 518700 Drobný dlouhodobý nehmotný majetek do 60 tis. Kč.

Pro evidenci majetku, o němž se neúčtuje ani se neodepisuje, slouží třída Operativní evidence. Karta se zakládá do třídy Operativní evidence přímým pořízením bez Zařazovacího protokolu. Každý měsíc je ve společnosti kontrolován obrat na analytickém účtu 501510 DDHM 1000-39999 Kč, na který je pomocí výdejky ze skladu účtován drobný dlouhodobý hmotný majetek. Z výdejky se přímo pomocí funkce Generování operativní evidence pořizuje záznam do pořadače v modulu Majetek/Operativní evidence. Na příslušném vytvořeném záznamu se Evidenční skupina nevyplňuje, jen se doplňují údaje do záložky Kusové umístění. Změna umístění se provádí přes funkci Kusové umístění. Zaúčtování do podrozvahové evidence se účtuje pomocí interního dokladu, stejně tak i zaúčtování vyřazení se provádí interním dokladem v podrozvaze. Vyřazení v operativní evidenci se generuje přes záložku Kusové umístění funkcí Připravit k vyřazení a spuštěním pohybu vyřazení.

5.12 Najatý majetek

5.12.1 Finanční leasing

Společnost účtuje o najatém majetku tak, že zahrnuje leasingové splátky do nákladů rovnoměrně po dobu trvání nájmu. Při ukončení nájmu a uplatnění možnosti odkupu je

předmět leasingu zařazen do majetku v kupní ceně. Formou finančního leasingu společnost nakupuje dopravní prostředky. Při vzniku nové leasingové smlouvy se zakládá Karta IM do pořadače IM po leasingu. Do způsobu pořízení se vyplňuje leasing a Evidenční skupina Leasing. Evidenční skupina zajistí, aby se leasingový majetek neodepisoval a negeneroval se odpisový plán. V záložce Zatřídění majetku je důležité doplnění vztahu na Doplnkovou kartu do třídy Dopravních prostředků. Karta IM se jen uloží.

Po skončení leasingu se zaeviduje došlá faktura na koupi najatého majetku. Vytvoří se zařazovací protokol, evidenční skupina se vyplní IM po leasingu, která zajistí podle vnitropodnikové směrnice dvouletý odpis tohoto majetku. Ze zařazovacího protokolu se vygeneruje Karta IM. Původní karta v pořadači IM po leasingu se přes hromadnou změnu nastaví v atributu Celkový stav na Vyřazeno. Tuto kartu je vhodné provázat s Kartou IM v pořadači IM.

5.12.2 Operativní leasing

Na základě smlouvy o komplexním provozování infrastrukturního majetku zachycuje společnost hodnotu pronajatého majetku vodohospodářské infrastruktury na podrozvahových účtech. V operativní evidenci je veden majetek dle jednotlivých vlastníků. Inventarizace tohoto majetku probíhá ve spolupráci s evidencí vlastníků majetku. Pro některé vlastníky společnost vypočítává i odpisy, proto musí evidovaný majetek pořizovat přes zařazovací protokol. To bylo již zmíněno při číslování zařazovacích protokolů v podkapitole 5.4 Zařazovací protokol. Pro zaúčtování se využívá nastavených kontaktů prvotního dokladu pro účetní oblast Obce – majetek (viz Příloha 2).

5.13 Výstupy ze software

5.13.1 Inventarizace majetku

Inventarizaci podléhá veškerý evidovaný majetek. Fyzická inventarizace majetku je prováděna 1x ročně na základě nařízení generálního ředitele k provedení inventarizací, kde je stanoven termín inventarizací a složení příslušných inventarizačních komisí. Inventarizační komisi jsou předány sestavy majetku z Helios Green a po ověření skutečného stavu jsou podepsané sestavy v určeném čase dle vydaného nařízení vráceny zpět do finančního úseku.

K inventarizaci se používají šablony inventurních sestav, které jsou tříděny dle útvaru, místnosti, zakázky a zodpovědné osoby. Tyto šablony jsou nad třídami, kde jsou vedeny jednotlivé karty majetku. Pokud byl majetek nalezen na jiném umístění, provede se nad konkrétní kartou pomocí funkce změna umístění. Lze vytisknout převodku k tomuto majetku a odpovědné osoby ji podepíší.

Ve společnosti je nejvíce používána sestava s názvem Inventurní soupis IM SčV – pracovník. Každý pracovník je odpovědný za určitou část majetku podniku. Při spuštění se zobrazí Parametry filtru k zadání konkrétního pracovníka zodpovědného za svěřený majetek. V parametrech filtru je také nabídka Vynechat. Pokud je zaškrtnuta tato volba, měla by být vytvořena sestava podle všech zodpovědných osob. Toto zadání není sestavou respektováno a není zobrazen žádný záznam. Pokud je zadán konkrétní pracovník, zobrazí se přehledná sestava. V jednotlivých sloupcích je inventurní číslo, název, datum zařazení, vstupní cena, odpisová skupina, měsíční odpis, součet odpisů, zůstatková cena, příjmení a jméno zaměstnance, zakázka. Společnosti tato sestava vyhovuje.

5.13.2 Testování sestav

V modulu Majetek je kolem 50 různých sestav. Byly testovány především sestavy, které společnost pravidelně využívá, a bylo zkoumáno využití dalších sestav, které jsou v modulu k dispozici.

Sestavy nad pořadačem Zařazovací protokoly

Společnost využívá tiskovou sestavu Zařazovací protokol 1. SčV. Spíše se jedná o šablonu, která obsahuje název majetku, číslo zařazovacího protokolu, číslo Karty IM, datum zařazení a datum pořízení, způsob pořízení, celková částka pořízení, SKP, odpisová skupina, útvar, zodpovědná osoba, číslo dokladu o pořízení. Dále jsou připraveny kolonky pro podpisy ve fázi schválení protokolu, převzetí zodpovědnou osobou, kontrole protokolu a případně i storna protokolu. Tato šablona společnosti plně vyhovuje.

Sestavy nad třídou IM

- **Přehled zařazeného majetku dle zadaného období** - při spuštění šablony se zobrazí dialogové okno, do kterého se vyplní datum. Stisknutím tlačítka Aplikovat se zobrazí přehled na obrazovce, stisknutím tlačítka Tisk se zobrazí sestava v náhledu pro tisk. Znovu musí být spuštěno tlačítko Tisk, aby se sestava vytiskla. Sestava je přehledná, názvy sloupců: číslo, název, pod názvem se zobrazí datum zařazení, útvar, zařazovací účet, aktuální vstupní cena, oprávky, zůstatková cena, roční plánovaný odpis, pod nímž se zobrazuje měsíční plánovaný odpis a období posledního odpisu. Údaje o odpisech se zobrazují pro účetní i daňovou oblast. V posledním řádku je součtový řádek. Sestava souhlasí na obrat MD účtů skupiny 01 a 02 v rozvaze za stanovené období. Tato sestava se používá a je vyhovující.
- **Dlouhodobý majetek aktivní dle roku posledního odpisu a odpisových skupin (účetně)** - po spuštění sestavy se vybírá oblast zpracování. Lze zadat jen Účetní IM nebo Drobný IM. Při zadání oblasti zpracování Daňové IM se zobrazí chybová

hláška, že se šablona musí zpracovávat z účetní oblasti. Prvotní členění sestavy je podle odpisové skupiny, dále se zobrazuje číslo a název majetku, SKP, pořizovací cena, oprávky, zůstatková cena, měsíční odpisový plán, odepsáno v roce, datum zařazení a datum posledního odpisu. Součet pořizovacích cen majetků souhlasí na rozvahu v modulu Účetnictví. Sestavu nelze sestavit zpětně, např. se stavem k 31. 12. 2010. V danou chvíli spuštění zobrazí aktivní majetek, ten který má společnost v danou chvíli ve stavu. Společnost sestavu používá, ale není plně vyhovující z důvodu nemožnosti zobrazení stavu majetku k určitému okamžiku.

- **Opis karty majetku II.** - jedná se o tiskový formulář pro výpis karty majetku, zobrazuje se číslo a název majetku, datum zařazení, odpovědná osoba, pořizovací cena, odpisová skupina a další údaje. Společnost sestavu používá a jejím potřebám vyhovuje.
- **Plánované daňové odpisy dle odpisových skupin sumárně** - v polovině kalendářního roku je sestavován plán na další rok. Při sestavování plánované rozvahy a plánované výsledovky jsou využívány sestavy plánovaných odpisů, oprávek a zůstatkových cen. Konkrétně byla testována sestava Plánované daňové odpisy – dle odpisových skupin sumárně. Jedná se o výpis plánovaných daňových odpisů, oprávek a zůstatkové ceny za zvolené období. Má se zvolit i Oblast zpracování. Sestava pracuje sumárně za rok odpisu, odpisovou skupinu. Zobrazuje se majetek celé společnosti, sestava zahrnuje majetky aktivní a vyřazené v daném období. Před spuštěním šablony se zobrazuje dialogové okno pro zadání oblasti zpracování. Šablona je tvořena pro daňovou oblast zpracování. Když je zadána účetní oblast, sestava zůstane prázdná s chybovou hláškou, že se jedná o Daňovou oblast. Toto pole pro zadání oblasti je zobrazeno zbytečně. Stejným způsobem pracuje i sestava Plánované účetní odpisy sumárně. Společnost využívá obě sestavy jako podklad pro výpočet odložené daně. Tyto sestavy předkládá daňové kanceláři, která tuto plánovanou odloženou daň počítá.

- **Rozdílová sestava sumárně** - jedná se o sestavu účetních a daňových odpisů pro zvolený rok. Sestava je primárně členěna sumárně podle zařazovacích účtů se zobrazením aktuální cena účetní a daňová, odpisy v tomto roce účetní a daňové, rozdíl odpisů v tomto roce, odpisy celkem účetní a daňové, zůstatková cena účetní a daňová aktivního majetku, rozdíl zůstatkových cen aktivního majetku, zůstatková cena účetní a daňová vyřazeného majetku. Bere v úvahu pouze vypočtené odpisy. Sestava je podkladem pro výpočet odložené daně.

Přehledové šablony pro Měsíční odpisy

Sestavy nad touto třídou jsou přehledné, souhlasí na účetnictví a společnost je podle potřeby používá. Jedná se o následující sestavy:

- **Měsíční odpisy dle účtů odpisů, měsíců a roků**
- **Měsíční odpisy dle účtů oprávek, měsíců a roků**
- **Rekapitulace účetních odpisů – účet odpisů** - jedná se o rekapitulaci účetních odpisů, která je tříděna dle účtu odpisů. Vybere se období a oblast zpracování účetní. Nejprve je uvedeno číslo účtu, název s inventárním číslem majetku a v jednotlivých sloupcích jsou měsíční odpisy, poslední sloupec zobrazuje odpisy za rok.
- **Rekapitulace účetních odpisů podle účtů oprávek**
- **Rekapitulace účetních odpisů podle útvarů**

Některé sestavy jako například Plánované účetní odpisy, Plánované daňové odpisy dle odpisových skupin, Přehled zařazeného majetku dle období, Přehled vyřazeného majetku dle způsobu vyřazení, ale ještě i několik dalších software nezobrazí, objeví se dialogové okno s chybovou hláškou na přetížení serveru a nedostupnosti systému. Zobrazilo by se hodně záznamů, proto je vhodnější užívat sestavy sumární. Některé sestavy byly nefunkční a vyskakovala chybová hláška – systémová chyba. U dvou šablon se zobrazilo, že dataokno šablony nebylo nalezeno v knihovně.

6 Závěr

Bakalářská práce byla zaměřena na problematiku evidence, účtování a výpočtu odpisů dlouhodobého majetku v účetním software Helios Green.

Hypotéza č. 1:

Pro evidenci dlouhodobého majetku v software Helios Green slouží modul Majetek. Tento modul lze hodnotit kladně. Software Helios Green nabízí velmi obsáhlou evidenci majetku, zabezpečuje účtování prostřednictvím přednastavených kontací a provázanost jednotlivých záznamů pouhým prokliknutím. Je k dispozici velké množství způsobů účetního odpisování podle sazby, podle tabulky, podle životnosti, podle vzorce, výkonový. Výpočet odpisů je zabezpečen podle nastavených kritérií automaticky, pouhým spuštěním funkce.

Uživatelské prostředí je příjemné. Helios Green pracuje v prostředí Windows, používají se podobné klávesové zkratky a na obrazovce lze zobrazit několik oken a pracovat s nimi. Je umožněno propojení s MS Office. Software pracuje s víceúrovňovými stromy, což se často stává nepřehledné. Ovládání není složité, ale chybí intuitivnost. Nápověda programu je obsáhlá a je pro uživatele softwaru srozumitelná. Uživateli je umožněno vyzkoušení jednotlivých postupů a spuštění funkcí v testovací verzi, která je pravidelně jednou týdně aktualizována z ostré databáze. Před prvotním použitím software je vhodnější proškolení uživatelů. Některé funkce jsou spouštěny pomocí ikonky, některé zase přes záložky stiskem pravého tlačítka myši a výběrem požadované funkce. Kladem je určitě i dobré servisní zázemí a klientská podpora. Trvalá údržba systému i veškerá online podpora uživatelů je zajišťována servisní společností. Požadavky nebo chybové hlášky jsou evidovány na extranetu servisní společnosti. Na záznamu je evidována veškerá komunikace mezi zákazníkem a servisní organizací a stav požadavku. Prostřednictvím nasazování patchů a aktualizací je v software zajišťováno zlepšování postupů, funkcionality a legislativních změn.

Přínosem je i evidování tzv. pachatele při pořizování jednotlivých záznamů, při změně nebo opravě záznamů. Každému uživateli je přiděleno přístupové jméno a heslo, pod kterým je

jeho činnost v software sledována. Jednotlivým uživatelům nebo jedinečné skupině uživatelů jsou přiděleny tzv. role, které určují a nastavují práva přístupu do příslušné oblasti dat.

Hypotéza č. 2:

Uživateli je umožněna tvorba vlastních sestav pomocí tzv. Generátoru šablon. Většinou se jedná o jednoduché zobrazení údajů z různých tříd a export údajů do excelovského souboru, kde si uživatelé tvoří vlastní úpravy, výpočty nebo filtry. Úprava tiskových sestav a tvorba složitějších sestav pomocí výrazů je prováděna servisní společností.

Hypotéza č. 3:

V modulu Majetek je kolem 50 různých sestav. Byly testovány především sestavy, které společnost pravidelně využívá. Většina sestav společnosti vyhovuje. Chybí však sestava, která zobrazuje stav majetku k určitému datu a dále nelze vytvořit sestavu, která zobrazuje seznam za určité skupiny majetku. Návrh těchto sestav je řešen v dílčím cíli č. 4. Některé sestavy po spuštění software nezobrazí, objeví se dialogové okno s chybovou hláškou na přetížení serveru a nedostupnosti systému. Zobrazilo by se hodně záznamů, proto je vhodnější užívat sestavy sumární. Některé sestavy nefungují a zobrazí se chybová hláška – systémová chyba. U dvou šablon se zobrazilo, že dataokno šablony nebylo nalezeno v knihovně. Pro přehlednější orientaci v sestavách je důležité nastavení jen funkčních a ověřených sestav a šablon přímo od servisní společnosti.

Dílčí cíl č. 1 a č. 2: Praktická část zobrazovala jednotlivé postupy zařazení, přeřazení a vyřazení majetku, účtování pomocí nastavených kontací, tvorbu, výpočet a účtování odpisů, evidenci majetku a majetek vedený v operativní evidenci.

Dílčí cíl č. 3: V druhé polovině praktické části byl ověřen výpočet plánu účetních a daňových odpisů, byl vybrán majetek zařazený do odpisové skupiny 1. Jednalo se o měřicí přístroj pro laboratorní analýzy v oblasti pitných vod se vstupní cenou 61 373,50 Kč a

datem zařazení 30.11.2010. Výpočet byl proveden pomocí MS Excel, výsledek byl porovnán s vygenerovanými plány ze software. Výsledky byly shodné. Bylo zobrazeno zaúčtování odpisů v lednu a únoru 2011 v deníku Majetek - automat.

Dílčí cíl č. 4: Z provedeného rozboru lze navrhnout následující změny:

- pro přehlednost pořadače a dodržení kontinuity nastavení pevného formátu čísla zařazovacího protokolu
 - nastavení čísla na povinných šest obsazených míst a v rámci tohoto čísla rozlišení číselné řady podle vlastního nebo najatého majetku začínající nulou nebo jedničkou, případně dle potřeby další číslicí, zakomponování tohoto členění do vnitropodnikové směrnice o evidenci majetku, nebo
 - tvorba dvou nebo i více pořadačů dle potřeby a automatické generování čísla bez možnosti ručního zásahu, např. pořadač Zařazovací protokoly vlastní majetek, Zařazovací protokoly obce,
- automatické generování čísla Karty IM pro přehlednost pořadače a dodržení kontinuity
 - nastavení funkcionality automatického generování čísla, pořadače jsou již vytvořeny, jsou rozděleny podle hlavních provozů,
- specifikace majetku v záložce Zatřídění
 - stávající stav: rozlišování majetku se provádí v rámci názvu, nelze vyhledat skupinu majetku jako např. osobní vozidla, tlakové vozy, laboratorní přístroje, ruční nářadí atp.,
 - využívat záložku Zatřídění (prozatím není používána) pro bližší specifikaci majetku,
 - záložka nabízí atributy Model, Typové označení, Klasifikace majetku, Typ majetku. Typ majetku představuje nejvyšší úroveň, zatímco Model nejnižší – viz Příloha 4. Tyto číselníky pro kategorizaci majetku jsou vzájemně

hierarchicky provázány. Rozčleněním a specifikací majetku se získá podklad pro tvorbu cen dopravy a mechanizace, seznam všech laboratorních přístrojů, seznam majetku k revizi atp.

- automatické dotažení všech povinných položek k zakázce
 - automatické přiřazení nákladového okruhu, okruh činnosti a útvaru k zadané zakázce na Kartě IM a na Zařazovacím protokolu,
- tvorba Retrospektivního IM
 - stávající stav: nelze zobrazit stav majetku k určitému datu, např. se stavem k 31. 12. 2010,
 - vytvoření retrospektivního pořadače či sestavy pro respektování majetku jen s pohyby k tomuto dni.

7 Summary

This bachelor thesis analyses the area of long-term asset evidence, its accounting and depreciation calculation in the accounting software called Helios Green. The aim of this thesis is to assess whether this software provides a good background for long-term asset evidence in the selected company and whether the software outputs match the company information needs.

In the theoretical part, long-term assets in general and long-term assets from the accounting and tax point of view are described. The ways of acquisition, pricing, the retirement of long-term assets and the accounting and tax depreciation methods are described here.

The practical part is focused on the description of the individual procedures such as assets, retirement, the creation and calculation of depreciation, fixed register assets and the assets in an operation register. In the second part, depreciation calculation correctness is examined and the outputs offered by the software in Asset module are tested.

Finally, there are recommendations for a better usage of the software in the area of long-term assets.

Key words: long-term assets, accounting software, depreciation, evidence

8 Seznam literatury

1. ČERMÁKOVÁ, Hana. Účetnictví shrnutí základů. 3. vydání. Ostrava: Mirago, 2008. Účtování stálých aktiv, s. 110
2. GREGÁSOVÁ, Hana; STANĚK, Stanislav; BRANDEJS, Michal. Novinky z oblasti českého účetnictví, IFRS a US GAAP : Komponentní způsob odepisování. Účetní zpravodaj [online]. únor 2009, č. 2, [cit. 2011-02-09]. Dostupný z WWW: <<http://www.deloitte.com/cz/bulletiny/ucetni-zpravodaj/0902#a01>>.
3. CHALUPA, Rostislav, et al. Abeceda účetnictví pro podnikatele 2011. Vyd. 9. Jihlava: Anag, 2011. 439 s. ISBN 978-80-7263-650-1
4. JINDRÁK, Jaroslav. Sbíрка souvztažností k účtům směrné účtové osnovy se vzorovou účtovou osnovou s opravami pro rok 2011. Praha: ANAG, 2011. 312 s. ISBN 978-80-904256-2-0
5. Kolektiv autorů: Účetnictví podnikatelů 2009. Praha: ASPI, a. s., 2009. 634 s. ISBN 978-80-7357-419-2
6. MAREK, Petr, et al. Studijní průvodce financemi podniku. Praha: Ekopress, 2006. 622 s. ISBN 80-86119-37-8
7. PRUDKÝ, P., LOŠŤÁK, M.: Hmotný a nehmotný majetek v praxi 2009. Praha: ANAG, 2009. 271 s. ISBN: 978-80-7263-515-3
8. RYNEŠ, P.: Podvojně účetnictví a účetní závěrka. Olomouc: ANAG, 2009. 974 s. ISBN 978-80-7263-503-0
9. VALOUCH, P.: Účetní a daňové odpisy 2010. Praha: Grada, 2010. 138 s. ISBN: 978-80-247-3201-5
10. Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví
11. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
12. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Seznam obrázků

Obrázek 1: Zdroj pitné vody.....	25
Obrázek 2: Čistírna odpadních vod	25
Obrázek 3: Zařazovací protokol - záložka Protokol	31
Obrázek 4: Zařazovací protokol - záložka Majetek.....	33
Obrázek 5: Zařazovací protokol - záložka Umístění a pronájem	34
Obrázek 6: Přecházení majetku - účtování odpisů na zakázku	36
Obrázek 7: Spektrofotometr - roční odpisy účetní - výpočet Helios Green	40
Obrázek 8: Spektrofotometr - měsíční odpisy účetní pro rok 2011 - výpočet Helios Green	40
Obrázek 9: Spektrofotometr - roční odpisy daňové - výpočet Helios Green.....	41
Obrázek 10: Spektrofotometr - zaúčtování odpisů v deníku	41

Seznam tabulek

Tabulka 1: Zaúčtování pořízení dlouhodobého majetku.....	12
Tabulka 2: Účtování o zařazení dlouhodobého majetku.....	15
Tabulka 3: Účtování dodatečného odpisu	16
Tabulka 4: Účtování odpisů	21
Tabulka 5: Spektrofotometr - vlastní výpočet daňových a účetních odpisů	40

Seznam příloh

Příloha 1	Postavení dlouhodobého majetku v rozvaze
Příloha 2	Opis kontakcí prvotního dokladu
Příloha 3	Obrázek 1 Karta IM Spektrofotometr - Investiční majetek – typy odpisů:Účetní IM
	Obrázek 2 Karta IM Spektrofotometr– měsíční plán účetních odpisů pro rok 2011
Příloha 4	Záložka Zatřídění na Kartě IM Spektrofotometr
	Obrázek 3 Karta IM Spektrofotometr – záložka Zatřídění

Příloha 1

Postavení dlouhodobého majetku v rozvaze

(obecné schéma rozvahy v T-formě)

Aktiva	Rozvaha ke dni __. __. ____	Pasiva
<u>Dlouhodobý majetek - stálá aktiva</u>		<u>Vlastní zdroje</u>
- dlouhodobý nehmotný majetek		- základní kapitál
- dlouhodobý hmotný majetek		- kapitálové fondy
- dlouhodobý finanční majetek		- fondy tvořené ze zisku
		- zisk/ztráta minulých období
		- zisk/ztráta běžného období
<u>Oběžný majetek - krátkodobá aktiva</u>		<u>Cizí zdroje</u>
- zásoby		- rezervy
- pohledávky dlouhodobé		- dlouhodobé závazky
- pohledávky krátkodobé		- krátkodobé závazky
- krátkodobý finanční majetek		- bankovní úvěry a výpomoci
- peněžní prostředky		
<u>Přechodná aktiva</u>		<u>Přechodná pasiva</u>
součet aktiv	=	Součet pasiv
		Zdroj: vlastní

Příloha 2

Opis kontakci prvotního dokladu

číslo kontace	název kontace	číslo řádku	účet MD	účet D	název účetního deníku
013100-041100	zařazení vstupní ceny - software	1	013100	041100	Majetek automat
013100-041100	Technické zhodnocení-software	1	013100	041100	Majetek automat
014100-041100	Zařazení vstupní ceny - oc.práva	1	014100	041100	Majetek automat
021100-042130	Zařazení vstupní ceny - budovy	1	021100	042130	Majetek automat
021100-042130	Změna vstupní ceny - budovy	1	021100	042130	Majetek automat
021100-042130	Technické zhodnocení - budovy	1	021100	042130	Majetek automat
021200-042130	Zařazení vstupní ceny - stavba	1	021200	042130	Majetek automat
021200-042130	Změna vstupní ceny - stavba	1	021200	042130	Majetek automat
021200-042130	Technické zhodnocení - stavba	1	021200	042130	Majetek automat
022100-042110	zařazení vstupní ceny	1	022100		Majetek automat
022100-042110	zařazení vstupní ceny	2		042110	Majetek automat
022100-042110	zařazení vstupní ceny -stroje (nové)	1	022100	042110	Majetek automat
022100-042120	zařazení vstupní ceny - stroje (starší)	1	022100	042120	Majetek automat
022100-042120	Technické zhodnocení - stroje, zařízení	1	022100		Majetek automat
022100-042120	Technické zhodnocení - stroje, zařízení	2		042120	Majetek automat
022200-042140	zařazení dopravního prostředku	1	022200	042140	Majetek automat
022200-042140	Zařazení vstupní ceny - DP	1	022200	042140	Majetek automat
022200-042140	Technické zhodnocení-dopr.prostředky	1	022200		Majetek automat
022200-042140	Technické zhodnocení-dopr.prostředky	2		042140	Majetek automat
022300-042110	zařazení vstupní ceny	1	022300		Majetek automat
022300-042110	zařazení vstupní ceny	2		042110	Majetek automat
022800-042140	Zařazení ceny automobilu po leasingu	1	022800	042140	Majetek automat
031100-042190	Zařazení vstupní ceny pozemku	1	031100	042190	Majetek automat
032100-042190	zařazení vstupní ceny drahé kovy	1	032100	042190	Majetek automat
073100-013100	vyřazení fyz.likvidace-software	1	073100	013100	Majetek automat
073100-013100	vyřazení fyz.likvidace-software	2	551220	073100	Majetek automat
074100-014100	Vyř. fyz. likvidace - oceň.práva	1	074100	014100	Majetek automat
074100-014100	Vyř. fyz. likvidace - oceň.práva	2	551220	074100	Majetek automat
081100-021100	Část. vyřazení prodej - budova	2	081100	021100	Majetek automat
081100-021100	Část. vyřazení prodej - budova	1	541100	081100	Majetek automat
081100-021100	Vyřazení prodej - budova	2	081100	021100	Majetek automat
081100-021100	Vyřazení prodej - budova	1	541100	081100	Majetek automat
081200-021200	Část. vyřazení prodej - stavba	2	081200	021200	Majetek automat
081200-021200	Část. vyřazení prodej - stavba	1	541100	081200	Majetek automat
081200-021200	Vyřazení prodej - stavba	2	081200	021200	Majetek automat
081200-021200	Vyřazení prodej - stavba	1	541100	081200	Majetek automat

číslo kontace	název kontace	číslo řádku	účet MD	účet D	název účetního deníku
082100-022100	vyřazení-likv. stroje,přístroje, zařiz.	1	082100	022100	Majetek automat
082100-022100	vyřazení-prodej stroje,přístř.,zařízení	1	082100	022800	Majetek automat
082100-022100	vyřazení-prodej stroje,přístř.,zařízení	2	541100	082100	Majetek automat
082100-022100	vyřazení-likv. stroje,přístroje, zařiz.	2	551210	082100	Majetek automat
082200-022200	vyřazení-likvidace-doprav.prostředky	1	082200	022200	Majetek automat
082200-022200	vyřazení-prodej-doprav.prostředky	1	082200	022200	Majetek automat
082200-022200	vyřazení-prodej-doprav.prostředky	2	541100	082200	Majetek automat
082200-022200	vyřazení-likvidace-doprav.prostředky	2	551210	082200	Majetek automat
082300-022300	vyřazení-likvidace- inventář	1	082300	022300	Majetek automat
082300-022300	vyřazení-prodej-inventář	1	082300	022300	Majetek automat
082300-022300	vyřazení-prodej-inventář	2	541100	082300	Majetek automat
082300-022300	vyřazení-likvidace- inventář	2	551210	082300	Majetek automat
082800-022800	Vyřazení automobilu po leasingu	1	082800	022800	Majetek automat
082800-022800	vyřazení-prodej-automobil po leasingu	1	082800	022800	Majetek automat
082800-022800	vyřazení-prodej-automobil po leasingu	2	541100	082800	Majetek automat
082800-022800	Vyřazení automobilu po leasingu	2	541100	082800	Majetek automat
541100-081100	Vzřazení ZC - prodej - budovy	2	081100	021100	Majetek automat
541100-081100	Vzřazení ZC - prodej - budovy	1	541100	081100	Majetek automat
541100-081200	Vyřazení ZC - prodej - stavby	2	081200	021200	Majetek automat
541100-081200	Vyřazení ZC - prodej - stavby	1	541100	081200	Majetek automat
541100-082100	Vyřazení ZC - prodej - stroje,přístř.,za	2	082100	022100	Majetek automat
541100-082100	Vyřazení ZC - prodej - stroje,přístř.,za	1	541100	082100	Majetek automat
541100-082200	Vyřazení ZC - prodej - doprav.prostředky	2	082200	022200	Majetek automat
541100-082200	Vyřazení ZC - prodej - doprav.prostředky	1	541100	082200	Majetek automat
541100-082800	Vyřazení ZC - prodej - automob.po leasin	2	082800	022800	Majetek automat
541100-082800	Vyřazení ZC - prodej - automob.po leasin	1	541100	082800	Majetek automat
541998-031100	Vyřazení-prodej pozemků	1	541998	031100	Ostatní
551100-082800	Odpisy-automobily po leasingu (2roky)	1	551100	082800	Majetek automat
551110-082100	Odpis-stroje OS 1	1	551110	082100	Majetek automat
551110-082200	Odpisy-DP, OS 1	1	551110	082200	Majetek automat
551111-082200	Odpisy-DP, OS 1a	1	551111	082200	Majetek automat
551120-082100	Odpisy-stroje, OS 2	1	551120	082100	Majetek automat
551120-082200	Odpisy tech.zhod.DP OS 2	1	551120	082200	Majetek automat
551120-082200	Odpisy - DP, OS 2	1	551120	082200	Majetek automat
551120-082300	odpisy inventáře OS 2	1	551120	082300	Majetek automat
551120-082300	Oprávký inventář	1	551120	082300	Majetek automat
551130-082100	Odpisy-stroje OS 3	1	551130	082100	Majetek automat
551130-082300	Odpisy-inventář, OS 3	1	551130	082300	Majetek automat
551140-081200	Odpisy-stavby , OS 4	1	551140	081200	Majetek automat
551150-081100	Odpisy - budova, 5	1	551150	081100	Majetek automat
551150-081200	Odpisy-stavby, OS 5	1	551150	081200	Majetek automat

číslo kontace	název kontace	číslo řádku	účet MD	účet D	název účetního deníku
551160-081100	Odpisy - budova, 6	1	551160	081100	Majetek automat
551170-073100	odpisy-software	1	551170	073100	Majetek automat
551170-074100	Odpisy - ocenitelná práva	1	551170	074100	Majetek automat
752100-790100	Zařazení DP na leasing	1	752100	790100	Majetek automat
780101-780100	Maj. obcí - zařazení OS 0	1	780101	780100	Obce - majetek
780102-780100	Maj. obcí - zařazení OS 1	1	780102	780100	Obce - majetek
780103-780100	Maj. obcí - zařazení OS 1a	1	780103	780100	Obce - majetek
780104-780100	Maj. obcí - zařazení OS 2	1	780104	780100	Obce - majetek
780105-780100	Maj.obcí-zařazení OS 3	1	780105	780100	Majetek automat
780106-780100	Maj.obcí-zařazení OS 4	1	780106	780100	Obce - majetek
780106-780100	Maj.obcí-tech.zhod.OS 4	1	780106		Obce - majetek
780106-780100	Maj.obcí-tech.zhod.OS 4	2		780100	Obce - majetek
780106-782105	Zařazení odepsaného majetku - obce	1	780106	782105	Obce - majetek
780107-780100	Změna vstupní ceny OS 5 maj.obcí zařazen	1	780107	780100	Obce - majetek
780107-780100	Maj.obcí-zařazení OS 5	1	780107	780100	Obce - majetek
781101-782101	Odpisy-obce, OS 1	1	781101	782101	Obce - majetek
781102-782102	Odpisy-obce, OS 1a	1	781102	782102	Obce - majetek
781103-782103	Odpisy-obce, OS 2	1	781103	782103	Obce - majetek
781104-782104	Odpisy-obce, OS 3	1	781104	782104	Obce - majetek
781105-782105	Odpisy-obce, OS 4	1	781105	782105	Obce - majetek
781106-782106	Odpisy-obce, OS 5	1	781106	782106	Obce - majetek
782101-780102	Maj. obcí - částečné vyřazení OS 1	1	782101	780102	Obce - majetek
782101-780102	Maj. obcí - částečné vyřazení OS 1	2	783100	782101	Obce - majetek
782101-780102	Maj. obcí - vyřazení OS 1	1	782101	780102	Obce - majetek
782101-780102	Maj. obcí - vyřazení OS 1	2	783100	782101	Obce - majetek
782102-780103	Maj.obcí-částečné vyřazení OS 1a	1	782102	780103	Obce - majetek
782102-780103	Maj.obcí-částečné vyřazení OS 1a	2	783100	782102	Obce - majetek
782102-780103	Maj.obcí-vyřazení OS 1a	1	782102	780103	Obce - majetek
782102-780103	Maj.obcí-vyřazení OS 1a	2	783100	782102	Obce - majetek
782103-780104	Maj.obcí-částečné vyřazení OS 2	1	782103	780104	Obce - majetek
782103-780104	Maj.obcí-částečné vyřazení OS 2	2	783100	782103	Obce - majetek
782103-780104	Maj.obcí-vyřazení OS 2	1	782103	780104	Obce - majetek
782103-780104	Maj.obcí-vyřazení OS 2	2	783100	782103	Obce - majetek
782104-780105	Maj.obcí-částečné vyřazení OS 3	1	782104	780105	Obce - majetek
782104-780105	Maj.obcí-částečné vyřazení OS 3	2	783100	782104	Obce - majetek
782104-780105	Maj.obcí-vyřazení OS 3	1	782104	780105	Obce - majetek
782104-780105	Maj.obcí-vyřazení OS 3	2	783100	782104	Obce - majetek
782105-780106	Maj.obcí-rozdělení karty OS 4	1	780106	780106	Obce - majetek
782105-780106	Maj.obcí-částečné vyřazení OS 4	1	782105	780106	Obce - majetek
782105-780106	Maj.obcí-částečné vyřazení OS 4	2	783100	782105	Obce - majetek

číslo kontace	název kontace	číslo řádku	účet MD	účet D	název účetního deníku
782105-780106	Maj.obcí-rozdělení karty OS 4	2	780106	780106	Obce - majetek
782105-780106	Maj.obcí-vyřazení OS 4	1	782105	780106	Obce - majetek
782105-780106	Maj.obcí-vyřazení OS 4	2	783100	782105	Obce - majetek
782106-780107	Maj.obcí-částečné vyřazení OS 5	1	782106	780107	Obce - majetek
782106-780107	Maj.obcí-částečné vyřazení OS 5	2	783100	782106	Obce - majetek
782106-780107	Maj.obcí-vyřazení OS 5	1	782106	780107	Obce - majetek
782106-780107	Maj.obcí-vyřazení OS 5	2	783100	782106	Obce - majetek
ČVDP	část.vyř.-prodej-doprav.prostředky	1	082200	022200	Majetek automat
ČVDP	část.vyř.-prodej-doprav.prostředky	2	541100	082200	Majetek automat

Zdroj: software Helios Green

Příloha 3

Karta IM

Obrázek 1: Karta IM Spektrofotometr - Investiční majetek – typy odpisů: Účetní IM

Investiční majetek - typy odpisů: Účetní IM

Ediáce Vztahy Funkce

Oblast zpracování: Účetní IM Aktualizace: 24.02.2011

Majetek: 675484 xSpektrofotometr přenosný VIS DR 2800 Co

Stav: Odepisuje se

Způsob odepisování měsíční: Podle životnosti

První odpis: v následujícím měsíci Platný plán (ano-ne): Ano

Počet měsíců (pro typ odpisu "i": 36

Počet roků (pro typ odpisu "po":

Původní vstupní cena: 61 373,50 Datum 1. odpisu: 12.2010

Aktuální vstupní cena: 61 373,50 Poslední odpis: 02.2011

Součet odpisů - zúčtovaných: 5 115,00 Poslední plánovaný odpis: 11.2013

Zůstatková cena: 56 258,50 Procento odepsání: 8,33

Odep. v tomto roce: 3 410,00 Povinnost pokrač. v započ. zp.od.:

Roční plán odpisů: 20 460,00 Období zápisu do registru: 02.2011

Měsíční odpis: 1 705,00

Zůstatková cena stanovená: 0,00

Zda techn. zhodnocení: Datum technického zhodnocení: Součet techn. zhodnocení: 0,00

Zda změna ceny: Datum změny ceny: Součet změn vstupní ceny: 0,00

Zda částečné vyřazení: Datum částečného vyřazení: Součet částečných vyřazení: 0,00

Kontace odpisu:

Zařazovací účet: 022100

1. formulář

Zdroj: software Helios Green

Obrázek 2: Karta IM Spektrofotometr – měsíční plán účetních odpisů pro rok 2011

Plán odpisů		Měsíční odpisy										
Roční odpisy		Měsíční odpisy										
Měsíc od	P	Stav	Sazb	Měsíční odpis	Aktuální vst.cena	Odepsáno	Zůstatková cena	Neplán.odpis	Část.vyř.-cena	Část.vyř.-odep.	Část.vyř.-zůst.c.	RokMěsíc
01.01.2011	1	Odepsán	0,00	1 705,00	61 373,50	3 410,00	57 963,50	0,00	0,00	0,00	0,00	201101
01.02.2011	2	Odepsán	0,00	1 705,00	61 373,50	5 115,00	56 258,50	0,00	0,00	0,00	0,00	201102
01.03.2011	3	Plán	0,00	1 705,00	61 373,50	6 820,00	54 553,50	0,00	0,00	0,00	0,00	201103
01.04.2011	4	Plán	0,00	1 705,00	61 373,50	8 525,00	52 848,50	0,00	0,00	0,00	0,00	201104
01.05.2011	5	Plán	0,00	1 705,00	61 373,50	10 230,00	51 143,50	0,00	0,00	0,00	0,00	201105
01.06.2011	6	Plán	0,00	1 705,00	61 373,50	11 935,00	49 438,50	0,00	0,00	0,00	0,00	201106
01.07.2011	7	Plán	0,00	1 705,00	61 373,50	13 640,00	47 733,50	0,00	0,00	0,00	0,00	201107
01.08.2011	8	Plán	0,00	1 705,00	61 373,50	15 345,00	46 028,50	0,00	0,00	0,00	0,00	201108
01.09.2011	9	Plán	0,00	1 705,00	61 373,50	17 050,00	44 323,50	0,00	0,00	0,00	0,00	201109
01.10.2011	10	Plán	0,00	1 705,00	61 373,50	18 755,00	42 618,50	0,00	0,00	0,00	0,00	201110
01.11.2011	11	Plán	0,00	1 705,00	61 373,50	20 460,00	40 913,50	0,00	0,00	0,00	0,00	201111
01.12.2011	12	Plán	0,00	1 705,00	61 373,50	22 165,00	39 208,50	0,00	0,00	0,00	0,00	201112

Zdroj: software Helios Green

Příloha 4

Záložka Zatřídění na Kartě IM

Vyplňováním údajů na záložce majetek se vyřeší i problém týkající se tvorby podkladů pro kalkulaci cen dopravy a mechanizace. V současné době je postup takový, že se jako podklad vypočítají výsledovky za jednotlivé zakázky, tzn. dopravní prostředky a mechanizaci. Ručně se provádí seskupování například do skupiny osobní vozidla, nákladní vozidla, rozvoz vody – cisterny, tlakové vozy Woma, ruční nářadí atp. Není zadán žádný příznak na rozdělení dopravních prostředků.

Typ majetku se rozčlení např. na Dopravní prostředky, Laboratorní přístroje, Výpočetní techniku, v poli Klasifikace majetku se např. Dopravní prostředky rozčlení na Osobní vozidla, Nákladní vozidla, Tlakové vozy, Rozvoz vody – cisterny, JCB atd., v poli Typové označení např. Nákladní vozidla do 3,5 t, nad 3,5 t, JCB na 3CX, 4CX, Rozvoz vody – cisterny na cisterna 8 m³, cisterna 12 m³ atp.

Obrázek 3: Karta IM - záložka Zatřídění

IM Příbram: xSpektrofotometr přenosný VIS DR 2800 Co

Editace Vztahy Funkce

Majetek **Zatřídění** Umístění a pronájem Evidenční údaje Významná data UDA

ZATŘÍDĚNÍ MAJETKU

Model:

Typové označení:

Klasifikace majetku:

Typ majetku:

Číslo doplňující karty:

Procento spoluvlastnictví: Třída: Odpisová skupina: 1

SKP - položka třídění: SKP/CPA:

Zdroj: software Helios Green